

DARBININKAS

ATSIEKĖ.

A. L. R. K. Moterų Sąjunga atsiekė troškiamojo narių — 1.000 — skaičiaus iki antrojo Seimo. Turi kupiną tūkstantį.
Suoliais tesididina Moterų Sąjunga!

ISSIPILDĖ.

Lietuvių Darbininkų Sąjungos troškimas — PASIEKTI 1.000 NARIŲ IKI SEIMO — išsipildė. Turi tūkstantį narių su viršum.
Patrigubinkime narių skaičių L. D. S. iki antrojo seimo.

VOL. II Metai I. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No 85 | 27

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., LIEPOS (JULY) 22 d. 1916 m.

I Amerikos Lietuvius.

TAUTOS TARYBOS AMERIKOJE ATSI-SAUKIMAS.

Baisioji karė, skaudžiai palietusi mūsų Tėvynę — Lietuvą, uždėjo ir ant mūsų, Amerikos lietuvių, daug svarbių priedermių. Pirmiausia turėjome gelbėti savo brolius ir seris nuo bado ir šalčio. Darbavomės, kaip supratome ir mokėjome; nors ir turime visi pripažinti, jog del bereikalingų savytarpių vaidų mes tik dalelė tos savo priedermės išpildėme.

Bet štai jau laukia mūs kitas darbas. Karė jau nuasino kariaujančias valstijas: vienos gresia badas, kitoms susibankrutėjimas — ir taika gali jau nepoilsuoti įvykti. Turime žiūrėti, kad ta taika neuzkluptų mus neprisirengusius, turime užtikrinti savo tėvynę laisvą, šviesią ateitį ir gerbuvį. Ta priedermė turi būti aiški ypač mums, Washingtono šalies gyventojams, kur piliečiai džiaugiasi iš savo politiškos laisvės ir gerovės.

Bet tą laisvę ir gerovę galės užtikrinti Lietuvai tik sveiki, šviesūs, darbštūs žmonės, gyvenantieji Lietuvoje, ir jų pinigai. Šiuo laiku mažiausia milijonas lietuvių randasi svetur, už ribų savo tėvynės. Vieni išsibarstę po Amerikos miestus ir miestelius, kiti vargsta po plačiąją Rusiją, tretį Anglijoj, ar dar kur kitur.

Bet kada Tėvynė — Motyna pavojuje, visi jos vaikai turi pulti gelbėti jos gyvybę. Karė daugelį Lietuvos vietų pavertė tyrlankius. Godūs kaimynai kesinasi ant jos žemių. Baisus klausimas stovi prieš mūsų akis: BŪTI AR NEBŪTI LIETUVAI ANT ŽEMĖS PAVIRŠIAUS. Ir leigu po karės išieivių minios negrįš į Lietuvą su sveikomis rankomis, su mokslu ir su pinigais — Lietuvos gyvybė ir ateitis labai bus abejotina.

Tad laikas jau mums pradėti ruošties į Tėvynės atbudavimo darbą.

Amerikoje dabar randasi jau nebe šimtai, bet tūkstantai šviežiai lietuvių: profesionalų, amatininkų, biznierių, randasi daugybė piniginių žmonių. Visoje Europoje pramatomas po karės didelis ekonominis atgijimas. Apims jis ir Lietuvą. Svetimtaučių kapitalai ir smegenys puls į Lietuvos ūkį, prekybą ir pramonę, atsiras Lietuvoje daugybė gerų darbų ir uždarbių. Bet ar bus džiaugsmo Lietuvai ir lietuviams, jei viską apims svetimi. Su svetimais žmonėmis eis mūsų kraštą svetima dvasia, svetima kalba ir papročiai. Taigi, kad neįvyktų visiškai ekonominis, o paskui ir tautinis Lietuvos pavergimas, mes turime tuoj po karės sutraukti į krūvą visas savo jėgas ir Lietuvos žemę, pramonę ir prekybą imti į savo rankas. LIETUVA-LIETUVIAMS! — štai mūsų pirmasai obalsis.

Lietuvių Draugija Rusijoje jau pradėjo ruošties prie to darbo. Kaip tik karė pasi-baigs, ji išplės savo išganingą veikimą po visą Lietuvą, kad ją atstacius iš griuvėsių, kad pakėlus Lietuvos ūkį, pramonę ir prekybą.

ne ir prėkyba.

Bet tada Lietuva ir pasiges savo išieivių sūnų ir dukterų. Išieiviai grįš su savo pinigais, jeigu žinos, kad ten Lietuvoje gaus sau tinkamo darbo ir gerą vietą savo pinigams. Tad čia reikės veikti geros organizacijos, kuri surištų Lietuvos pastangas su mūsų išieivių pajėgomis ir kuri kiekvienam, galinčiam grįžti po karės į Lietuvą, nurodytą vietą jo darbu ir pinigams.

Turime netrukus bendromis pajėgomis sugalvoti gerą planą visam veikimui šioje srityje ir užmegsti darbo pradžia. Čin daug ką gero galės sumanyti ir patarti mūsų gerbiamieji amatininkai, biznieriai, pramonininkai, finansistai, profesjonalai, arba ir šiaip jau šviesūs darbininkai. Tik reikia visiems suvažiuoti ir pasitarti.

“Tautos Taryba Amerikoje” šiuo metu kveičia į suvažiavimą — del pasitarimo apie Lietuvos atbudavimą — visus, kuriems tas atbudavimas rūpi ir kurie nors prie to atbudavimo galėtų prisidėti, visus be skirtumo lyčių, tikėjimo ir pažiūrų.

Suvažiavimas įvyks S. Bostone 28, 29 rugsėjo mėn. šių metų, tuojau po L. R. K. Federacijos Kongresui.

T. TARYBA AMERIKOJE.

P. S. Visokias tame dalyke pastabas, patarimus ir pranešimus prašome siųsti vardu T. T. sekretoriaus kun. F. Kemėšio,

50 W. 6-th Str.,
So. Boston, Mass.

KONFISKAVO LAIS-KUS.

Iš Amsterdamo pranešama, jog Anglijos valdžia konfiskavo visus laiskus, kurie buvo gabenami Halland-America garlaiviu Noordam. Tas garlaivis plaukė iš New Yorko į Rotterdam.

ŽUVO 200 ŽMONIŲ.

Indijos vandenynė palei paikraščius salos Ceilono buvo neišpasakytai smarki audra. Del audros žuvo 200 žvejų.

SUSTREIKAVO DEL KAR-ŠČIO.

Toledo, Ohio. — Malleable Castings kompanijos sustreikavo 160 darbininkų. Sustreikavo todėl, kad buvo baisiai karšta dirbti. Darbininkai pasakė jie eisį dirbti, kai vėsesnės užeis dienos.

UŽSAKĖ MEDINIŲ KOJŲ.

Vienas Londono milijonierius užsakė New Yorko medinių kojų už \$1.000.000. Tos medinės kojos bus Australijos ir Naujosios Zelandijos sužeistiesiems kareiviams.

PABLUDELIO DARBAS.

Newark, N. J. — Tulas Salvatore Castwova, 53 metų amžiaus netikėtai sublūdo pašovė keturis praėjusius ir paskui padegė savo drabužius ir pats sudegė. Jis buvo gabus kalvis.

Didi talkininkų bombardavimai ir smarkios atakos.

Teutonai silpsta.

VERČIA BAIŠIĄ UGNĮ.

Anglai užimtose nuo vokiečių vietose susitvarkė, sustatė baterejas ir pradėjo didi bombardavimą tolimesnių vokiečių pozicijų. Verčia į vokiečių pusę baisyti ugnį, griauja vokiečių druvietes ir taiso kelią naujoms atakoms.

Anglai apšaudo vokiečių druvietes arti ir toli esančias užpakalyje. Anglų armotų krikimas nei kiek nesiliauja. Gi iš vokiečių pusės tik silpnai tešdoma. Nežinia kodėl jie taip elgias, gal taupo šovinius, o gal jų jiemis trūksta.

Vokietijos orlaivių irgi nesirodo padangėse, o anglų ir francūzų orlaiviai nuolata varsto orą.

Po tų milžiniškų bombardavimų ir baisyti atakų nieko nelieka miestuose ir kaimuose. Viskas pavertama į pelenus ir griuvėsius.

Griuvėsių tekšo lavonai žmonių ir arklių.

Po kiekviniu miestu, po kiekviniu sodžiu yra požeminiai urvai ir iš jų prisema priešininkus iškraptyti. Po vienu sodžiu vadinamu Bazentinle-Grand urvuose buvo 15.000 vokiečių.

Užpakalyje mūšio linijos Somme fronte, kaip francūzų, tai ir vokiečių pusėj daugybę yra kareivių ir karinės medžiagos. Abi pusi daro didžias pastangas, kad atsilaukyti savo vietose.

Francūzai tame fronte daro kart-kartėmis atakas ir turi pasisekimų.

MILIJONAI BOMBŲ ANT VOKIEČIŲ POZICIJŲ.

Neapsakomas daugybės šovinių verčia anglai ant vokiečių pozicijų. Numeta kasdien po pusę milijono šovinių. Nuo birželio 27 d. iki šiol anglai numetė į vokiečius 10.500.000 šovinių.

Vokiečiai prieš anglus kartais pavartoja baisyus gazas. Kuomet Somme fronte vokiečiai buvo netekę kelių pozicijų, tai ryžosi jas atgauti. Prieš atakas debesius troškinančių gazų paleido anglų pusėn. Paskui darė atakas ir bandė kylli įsigrusti tarp francūzų ir anglų. To nepavyko padaryti.

ATAKOS.

Po didelių, smarkių bombardavimų francūzai ir anglai Somme apskrityje padarė atakas. Atakose turėjo pasisekimus. Francūzams ypač pavyko, nes jie pralaužė vokiečių liniją ir pastūmė vokiečius atgal ant septynių mylių fronto. Anglai pastūmė vokiečius atgal ant 1.000 jardų fronto.

Tose atakose francūzai paėmė 2.900 vokiečių nelaisvėn, tris armotas, apie 30 kulkosvaidžių ir daug karinės medžiagos.

Į anglų rankas pakliuvo svarbių vokiečių užrašai. Tuose užrašuose besą išskaitliuoti vokiečių nuostoliai. Sakoma,

jog kaikurie batalijonai buvo visai sunaikinti. O nuostoliai užmuštais ir sužeistais per pastaršias 20 dienų buvę 150.000 kareivių. O į nelaisvę pateko per tas tris savaites 20.000 vokiečių.

Vokiečiai skelbia, jog tame forte mūšiai verda. Pripažįsta savo pralaimėjimus. Skelbia, jog anglai buvo įsigrūdę į Longueval ir Delville miškus. Bet vokiečiai darę kontratakas ir atmušę atgal, bet anglai užsilikę kairiuose miško dalyse ir miesto artimose apylinkėse. Paėmę į nelaisvę 300 anglų ir keletą oficerių.

Vokiečiai taip-gi skelbia, jog Somme fronte eina didžiausios artilerijos šaudymai. Talkininkų oficeriai tvirtina, jog vokiečių atakos dabar kas silnesnės, negu pirmau. Aiškiai matosi vokiečių nusilpnėjimas.

RUSŲ PRANEŠIMAI.

Liepos 18 d. 17 vokiečių aeroplanų atakavo Lamiren, stotį netoli nuo Baranovičių. 27 bombos buvo numestos ant lignoninių. Jos užmušė tris žmones medikalo štabo ir penkis šiaip žmones sužeidė. Ligoninėje tai užmušė 10 pacientų ir 23 sunkiai sužeidė.

Dniestro upė labai patvino. Išsiliejo ant krantų ir nunešė tiltus. Atkalniai pasidarė slidūs, jog negalima jais lipiti.

Rygos fronte, kaip vokiečiai praneša, tai rusai tarp Ekan ir Kekau darę atakas, bet buvę atmušti. Rusų dideli būriai žvalgų bastėsi vokiečių fronte ir visur jie buvę nuvyti.

Vienas vokiečių zeppelinas keletą kartų atakavo Rygą. Bet vieną kartą rusams pavyko jį pašauti ir mašina nukrito ties Tukumu. Lakūnų didžiama išliko sveiki.

RUSAI PRISIRENGĖ UŽPULTI VENGRIJĄ.

Vokiečiai pripažįsta, jog rusai Bukovinoj prisigabeno daug pėstininkų ir raitelių ir pradėjo užpuolimus ant austrų, kad įsigauti į Vengriją.

Rusai darė prisirengimus per dvi savaiti. Ir vokiečiai pripažįsta, jog rusų veikimas yra smarkus ir jų artilerija svarbią rolę lošianti. Bet austrų karinė artilerija su pasisekimu atmušinėja rusų atakas. Vokiečiai sako, jog austrai atsilauko ir atakojančių rusų daug žūva ir grioviau pripildilo jų lavonais.

PRASIDEJO PIUTIS.

Maisto stokos klausimas Vokietijoje mažėja. Galicijoje prasidėjo piutis ir užderėjimas buvo neblogas. Iš Austrijos pribuvo į Berlyną tam tikra komisija, kuri darys sutartį kaslink javų gabenimo į Vokietiją.

Be to vienas Vokietijos leitenantas išrado būdą išimti iš kaulų valgomą dalių. Esą galima sunaudoti 25 nuoš. kaulų maistui.

Piktadarybės Berline.

ŽMOGŽUDYSTES, PATZUDYSTĖS, PIKTADARYBĖS BERLINE.

Kaizerio sostinėj kasdien atsitinka baisyusiu dalyku. Prasiplatino visokios piktadarybės. Prasiplatino vagystės, biaužiausios žmogžudystės ir tt.

Laikraščiuose apie tai mažai teuzsimenama, viena delto, kad žmonėms dabar labiausia apiena karė, o antra tai kad nevesti ir nusiminimą žmonių parodant didžias žmonių žaizdas.

Kriminologai sako, jog netekimas per karę genčių, artimųjų ir nedavalgymas yra tų piktadarybių priežastimi.

Buvo pavyzdžiui toks atsitikimas: Dvi merginos apvogė trečią. Kad išvengtų atsakomybės, jos norėjo apvogtą pakarti. Nelaimingoji prašė, kad verčiau ją papjautų. Tos paėmė skustuvą ir veik visai nupjovė galvą. Paskui sudėjo lavoną į skrynją ir pasuntė kitan miestan. Piktadarės vienok, buvo suimtos ir pasmerktos mirioi.

Savininkas vieno didžiausių restoranų vieną vakarą nusizudė del to būk jo pati nebuvo ištikima. Tai restorante muzika nesilijė groti, kai lavonas buvo išvežamas.

Saugoja Submariną.

Vokietijos submarinas Deutschlant jau priliuduotas ir kas valanda gali išplaukti iš Baltimoro.

Anglijos laivai plaukinėja pakrantėse ir jos šnipų daugybės sustatyti įvairiuose punktuose tēmys submarino žingsnius. Anglai budriai saugos ir pavartos visą savo gudrumą, kad paimti arba nuskandinti submariną.

Submarinas dar ramiai plauks iš Chesapeake užlajos ir paskui įvažiuos į jurę. Bet anglai neturės teisę submari-nui kenkti, kol jis bus tolumojės trijų mylių nuo kranto. Tai submarinas turės progą paneriti ir plaukti kur norės.

KIEK KANADIEČIŲ ARMIJOJ.

Ottawa, Ont. — Nuo karės pradžios kanadiečių įstojo armijon 350.657. Bet nei pusė jų nėra dar nugabenta karės laukan.

NUGALABIJO UŽ JU-DOŠYSTĖ.

Sesore Battisti, ex-socijalistas, buvęs atstovu Austrijos parlamente perbėgo į Italiją ir pastojė į armiją. Buvo ten oficeriu ir dalyvavo mūšiuose su austrais. Bet pateko nelaisvėn. Austrai pasielgė su juo kaip su išdaviku ir nugalabijo.

BADAS SMIRNOJ.

Graikijon pribuvo pabėgėlių iš Mazosios Azijos. Jie pasakoja, jog Smirnoj ir Smirnos apskrityje siaučia badas ir riltinė ten turinti gausią rugiapiūtį.

Sudinamitavo karą.

ASTRIAI ELGIASI SU STREIKLAUŽIAIS.

Wilkes Barre, Pa. — Jau nuo spalio 14 d. 1915 m. čia sustreikavo strytkarių darbininkai. Nei viena pusė nenori nusileisti. Kompanija samdo streiklaužius, bet visuomenė boikotuoja karus ir nevaižiuoja jais. Visvien kompanija nenusileidžia. Karai eina laikada, bet visuomet veiktušti.

Ketverge streikininkai pavartojo dinamitą prieš streiklaužius. Dinamitas į šipulius sudraskė karą, kunduktorius ir motormanas sunkiai buvo sužeisti. Žmonių kare nebuvo.

NUSKENDO PAČIOS AKIVEIZDOJE.

Westboro, Mass. — Harry McIntyre, 31 metų amžiaus maudėsi Chauncy ežere. Netikėtai širdis apsilpnėjo ir nuskeno. O jo pati ir penki vaikai buvo ant kranto. Kai emė skęsti, tai kiti besimaudantieji puolė gelbėti, bet ištraukė tik lavoną.

Mesopotamijoj nieko svarbaus neveikiama. Užėjo neapsakomi karščiai. Termometras pavėsyje rodo 120 laipsnių.

MONTELLO, MASS.

Gavo didelį kariškų čeveryku orderį.

Praeitame laike šiame mieste darbai silpnai ėjo. Daugelis dirbtuvių orderius mainė. Dabar po permainos darbai taisosi, beveik visi gali lengvai darbą gauti. Nekurios dirbtuvės pradės dienoms ir naktims čeverykus dirbti. Liepos 19 d. Fred F. Field ir Chas Eaton Co. gavo labai didelius Italijai kariškų čeveryku orderius. Tos dvi dirbtuvės pradės dienomis ir naktimis čeverykus dirbti. Be abejoj daug darbininkų gaus darbą ir daug reikalaus. Mokantieji darbus — t.y. ant mašinų dirbti — gerai pasipelnys.

Montello Skruzde.

NEGIRDĖTA NAUJIENA.

Nuo rugpinčio 1 d. pradės išsėdinėti tokie leidiniai, kokių dar nebuvo tarp Amerikos lietuvių, o kokie nuo senai jau buvo reikalingi. Pradės išsėdinėti

LAISVAMANIŲ ŽIEDAI.

Į redaktoriaus pakviestas visur pagarsėjęs, visiems žinomas Dėdė Jackus.

Tai jau niekas negali nei krislelio abejoti apie bušančių leidinių gerumą.

“Laisvamanių Žiedai” privalo pasiekti visas lietuvių kolonijas, privalo jų būti visose grinciose.

Skaitymėlių bus visokiausių, įvairiausių, smagiausių.

Atskiro numerio kaina 1c. Užsisakant po daugiau daromas didelis papiginimas. Užsisakant 100 ekz. 70c.; imant 200, 300, 400 ekz. po 60c. už šimtą. Imant nemažiau 500 ekz. po 50c. už šimtą.

Agentų, raštų platintojų prašome išanksto užsisakyti po kiek ekz. ims platinimui.

Leidiniai bus keturių puslapių didumo.

Išsėdinės daug maž reguliariai kiekvieno mėnesio 1 d. ir 15 d.

Visus kviečiame skaityti ir platinti “Laisvamanių Žiedus;” žinokite, jog tai didžiai geri leidiniai. Nei vienas laikraštis neturi tinkamesnio redaktoriaus kaip “Laisvamanių Žiedai.”

Kas norės gauti “Laisvamanių Žiedų numerį iš kitur, tas turės atsiųsti krasaženklį už 2c.

Užsakymus siųskite į “Darbininką.”

242 W. Broadway, So. Boston, Mass

Veiks dėl taikos.

NAUJOS PASTANGOS.

Vokietijoj susitvėrė komitetas, kurs rūpinasi įvykdimu garbingos taikos. Tas komitetas savo veikimą pradės nuo rugpinčio 1 d. 50 miestų bus laikoma prakalbos apie taiką.

Vokietija matyt ištroško taikos ir kartu mato, jog jos žvaigždė gęsta. Tai dabar jau patogiausia susitaikinti.

Laikraštis Frankfurter Zeitung užsiminė, kad Vokietijos valdžia padarytų su kariaujančiomis valstybėmis sutartį ir kad būtų tulam laikui pertraukti kariniai veiksmai. Tai Vokietijos kareivių didesnė dalis galėtų sugrįžti balsavimui, nes šiemet pripuola rinkimai ir Reichstaga.

KALINYS REIKALAVO ATLYGINIMO.

Pottsville, Pa. — Thomas Howan išsėdėjo kalėjime 53 metus. Kai buvo paleistas, tai jis pareikalavo, kad už kiekvieną dieną, prabūtą kalėjime jam būtų užmokėta po \$1.50. Tai tuomet kalėjimo valdžia jam paskaitė už valgi ir užlaikymą po \$1.50 dienoje ir taip liko avis čielai ir vilkas sotus.

RAŠYKITE Į LIETUVĄ.

Užimtąją Lietuvą laiškei eina tik vokiškoj kalboj rašyti.

Bile kas negali vokiškai parašyti laišku. Tai “Darbininkas” siuntinėjime į užimtąją Lietuvą laišku patarpininkaus — isteigė

VERTIMO IR ISSIUNTINĖJIMO LAISKŲ BIURŲ.

Tai-gi norintieji siųsti į Lietuvą laiškus, gali siųsti juos į “Darbininką.” Čia jie bus išvertę vokiškon kalbon ir be joje atidėliojimo išsiunčiami Lietuvon per švedų-Lietuvių biurą Stockholme, švedijoj. Stockholme tie laiškei bus užregistruoti ir pasiūti Lietuvon. Jei adresatų neatsiras, tai laiškas sugrįš. Vertimo ir siuntimo visi iškaščiai bus 40c., t. y. už tuos 40c. bus atlyginama vertikai, išmokėta už popierą, konvertus ir apmokėta krasos iškaščiai.

Žmogus ir darbas.

— Nekankinkie mane, o varguži, žiaurus! Nevargink jaunosios krutinės! Atsiimkie nors kartą savonius skausmus; Širdužę nustokie rakines!

— Nors prieš mirtį kada, duok, liuosai [atsikvėpt

Liuosai pažiūrēt į pasaulē! Valandėlei nors laiko duokie man pailsēt; Lai šviečia šviesiau kada saulē!

— Surakintas visuomet, it piktas žmogus, Nuo mažo turiu vis kentėti. Ar šviesenis kada pasirodys dangus, Ar leisi ramiai pailsėti?... .

— Pailsėsi tada, kad tavasias akis Užbers jau pilkoji žemelė... Pailsėsi tada, kad baisioji mirtis Pabaigs tavo vargo dienele... .

21-VI-1916 m. L. Šilelis.

Ne tas yra draugas...

Ne tas yra draugas, kurs laimėj tave Pažinęs, džiaugsmu jis dalinsis; Tas yra veidmainis, kurs girdamas save Už prietelį tavo skaitysis. Ar baliuje būsi, ar šoksi kame, Matysi draugioj linksmybė? Jei būsi turtingas ir džiaugiesi tame, Draugu susilauksi daugybę! Ne tas yra draugas, nors vyno stiklu Priims, kad laimingas tu būsi! Džiaugsmuose jis gelbės visokių ginklų; Turtingas jo rankos nežūsi! Tik tas yra draugas, kurs vargo tvane Pamatęs, skubės į pagelbą! Jei būsi nelaimės ir verksmo tvane Tas draugas, kurs duos savo ranką!

18-VI-1916 m. L. Šilelis.

Žemės drebėjimas.

DIJALOGAS.

Jaunųjų artistų scenos mylėtojų perstatymėlis. Pavestas lietuvių mokyklų vaikučiams.

Parašė J. V. Kovas.

Veikiančios ypatos:

Adomukas ir Stepukas — du kaimynų vaikinu. (Veikiama triboje, kieme, girioje, paupyje ir tt.) Abudu scenoje susitinka.

Adomukas. Na, sveikas gyvas! Kur vaikštinėjai?

Stepukas. Esu sveikas, kai ridikas, o vaikštinėjū ten, kur kojos neša.

Adomukas. (Nusistebėjęs) Kas-gi šiandien su tavim, kad toks linksmas?

Stepukas. Žinoma, kad linksmas. Nusidavė gerai kvotimus išlaikyti; kitais metais pereisi į augštesnę klasę.

Adomukas. Tai tu laimingas, vaikinė! O mano, tai dar dreba kinkos; nežinau kaip nusiduos...

Stepukas. O kas-gi tau kenkė, kad taip susivėlinai?

Adomukas. Matai, dažnai apleisdavau mokyklą, kitą-syk net po pusdienį.

Stepukas. Tai tau ir gerai, žinosi kita syk kad reikia daboti mokyklą. Aš manau, kad tau tėvas užtai ir gerai atkaršė kailį.

Adomukas. Tas tai jau paprasta, nereik nei aiškinti. Aną dieną pas mus ir buvo maž-ne drebėjimas žemės.

Stepukas. (Zingėdžiai) Drebėjimas žemės?..

Adomukas. Taip, tikrai...

Stepukas. Eik jau, eik melagiau! Kur-gi tau, žemės drebėjimas?..

Adomukas. Bet, Stepuk — tikrai buvo, net didelis žemės drebėjimas.

Stepukas. Tai kodėl mes nejutome, nei negirdėjom?

Adomukas. Jūs tai negalėjote jausti nei girdėti, nes durys buvo uždarytos.

Stepukas. Jau tokį atsitikimą vis-gi galima būtų išgirsti?

Adomukas. Kur tu girdėsi, kad mūsų visos durys buvo uždarinėtos.

Stepukas. Tai kaip-gi jūs girdėjote prie uždarytų durų?

Adomukas. Kad drebėjimas žemės ištiko viduje trobos.

Stepukas. (nustebęs). Viduje triobos?... Nesuprantu kaip tas galėjo būti, kad jūsų troboje buvo žemės drebėjimas o kitur niekur nieko negirdėt?... .

Adomukas. Šitaip buvo. Klausyk! Mūsų Juozukas kamaroje, kur buvo sukabinotas drapanos ant karties, užsilipo pasivartyti, ir vos tik pradėjo, tuoj kartis, triokšt, nulūžo, o krisdamas, galu karties pataikė Onai tiesiog į galvą ir išmušė ant kaktos didelį gužą.

Stepukas. Tai tu šitą atsitikimą vadini žemės drebėjimu?

Adomukas. O, tai dar ne viskas! Tėvas pasimirkė vandenyje storą virvagalį ir skaniai Juozukui nušveitė kailį...

Stepukas. Visai nėra ko džiaugties, kad Juozuką plakė. Juozukas geras vaikas,

jis gerai mokinasi, mokyklą visuomet daboja, viską gerai atlieka, ir mandagiai elgiasi. Aš tikrinu, kad jis tu nenorėjo padaryti, bet kad kartis buvo nedrūta, tai lūžo, ir per nelaimę vargšas turėjo nekaltai nukentėti.

Adomukas. Bet jis kaltas kad lipa... .

Stepukas. Kam jau taip kaltinti vieną, juk ir tu lipdavai pasivartyti, ir kiti, kuomet susirinkdavome pas jus pažaisiti. Tas vis nieko. Bet, kad tau taip būtų atsitikę, ir tu būtumei gavęs Juozuko bausmę, tai tikrai būčiau nudžiūges.

Adomukas. Na, ir ką jūs sakot? Jis būtų džiaugęsis, kad aš būčiau gavęs plaktilį...

Stepukas. Dar ir kaip! Nes tu daug blogesnis ir išdykesnis vaikas, negu tavo brolis. O Juozuko man gaila.

Adomukas. (užpykęs.) Tylėtum geriau, po plynių, ir gana! Juk išdykesnio vaikino, kaip tu, sunku ir surasti.

Stepukas. Matai, Adomuk kaip tu teisybės nemylai. Su tavimi ir draugauti neišpultų, nes tu savo blogus darbus tuoj primeti kitam ir stengiesi, kaltas būdamas, save išteisinti. Gana bus man su tavim draugauti, iki kol pasitaisysi. O dabar bėgk namo; nesivalgiok po gatves, nes ir vėl nuo tėvo gausi, kad vėlai sugrįžti namo...

Adomukas. Tai ne tavo darbas! Jei aš gausiu; tai aš ir kentėsiu, tau neskaudės.

Stepukas. Žinau, kad man neskaudės, bet aš noriu turēt gerą draugą, ir patol su tavim nedraugausiu, kol nepasitaisysi ir nebūsi mandagesnis. Lik sveikas! (Išeina).

Uždanga.

Kada.

Kada išryto skaisčioji saulutė Auksiniais savais spinduliais Auksuoja kasas geltonplaukės sesutės — Papuoš ją gražiais sukuriiais. Kada žolė nuo rasos sidabrinės Karoliais papuošta jinai. Kada paukšteliai daina rytmetinė Suskamba, suskamba linksmai! Tada šienpjūveliai dainą užtraukia — Pas'girsta galingi balsai; Savąjį dalgį per žolę jie traukia Suskamba ir dalgių garsai. Tada juk linksmos visų yr' krutinės Nespaudžia jokie jų skausmai! Nors nuo šienpjūtės pavargsta dieninės, Vistiek jie dainuoja linksmai.

18-VI-1916 m. L. Šilelis.

Iš po darbininko plunksnos.

(Taša).

Kooperacija.

Prie svarbiausių būdų kovos priklausau taip pat ir kooperacija. Kooperacijos tikslas yra tas, kad pelnas kuris tenka visokiems komisantams, prekėjams, agentams, tektų patiems darbininkams suvartotojams, taip sakant atliktų jų pačių kišenėse.

Kooperacija Europoje labai plėtojasi o Anglijoje tai daro į metus suviršum milijardą rublių apyvartos. Tenai yra kooperacijos krautuvės, kooperacijos dirbtuvės, kooperacijos bankos ir farmos ir tt. Ten darbininkai prie kooperacijos prigulinti tur viską savo be jokio tarpininkavimo iš šalies ir, žinoma, ant to kogeriančia išėina.

Ir kitose šalyse kaip Vokietijoje, Belgijoje, Francijoje ir tt. ir mūsų Lietuvoje kooperacija bujoja ir atneša didėliausią žmoniui naudą.

Jau ir Amerikoje iš dalies pradeda prigyt kooperacijos idėja, nors dar ir nebujoja taip kaip reiktų. O ir lietuviai jau kur ne kur pradėjo steigti kooperacijos krautuves ir ant to neprakiša, bet pelno.

Pirmas tikslas kooperacijos yra tai, kad tas pelnas, kurs eina visokiems tarpininkams, agentams, prekėjams, tektų patiems suvartotojams. 2.) pagerinti žmonių darbininkų būvį iš ekonominio atžvilgio, 3.) lavint jų tarpe organizavimo ir bendro visuomeniško veikimo gabumus ir idėją. 4.) užmegsti ir stiprinti ryšius tarp produkuojančių ir vartojančių darbininkų, tarp sodiečių ir miestelėnų paremiant vienybės idėją praktiškais išrovavimais.

Kooperacija tai ir yra ta galybė, prieš kurią kapitalistai — tik nykštukai. Kada kooperacija tinkamai išbujoja, tai jinai bus tas kapitalas, kurs apgalės kapitalizmo kapitalą, o tai delto, nes su kooperacija eis išvien produkuojanti ir suvartojanti spēka, tai yra, visi darbininkai, o kapitalistai pasiliks vieni su savo kapitalais. O kapitalas be apyvartos, be darbininkų spēkos tai yra lavonas, kurs negal išduot vaisių, ir kaipo toksai, negal būti konkurentu prieš darbininkų kapitalą — prieš kooperaciją.

Delto, broliai, kas gyvas prisidėkime kiek galėdami prie esančiųjų kooperacijos ben-

drovių ir tverkime, kur tik galėdami, naujas, nes kooperacijos kilimas tai darbininkų laimėjimas, tai išveržimas svarbaus ginklo iš mūsų prieš, iš kapitalizmo rankų. Juo mūsų kooperacijoj bus didesni kapitalai, juo mes būsimė galingesni. Kapitalas — tai yra su-taupytas darbas ir kaipo toksai gabi, susior-ganizavusių ir apsišvietusių darbininkų rankose atneš neišmieriota naudą darbininkų luomui ir visai žmōnijai.

Kapitalistų kapitalą niekas negal apgalēt kaip tik viens darbininkų kapitalas — tai yra — kooperacija.

Politika.

Politika yra tai mokslas ir visuomeniškas veikimas, kuriuo pasinaudoja visokie diplomatai del pervedimo naujų sumanymų, naujos visuomenėje ir valstybėje tvarkos. Jinai labai plačiai yra vartojama ir geriems ir blogiems tikslams. Jinai gal būti ir gera ir bloga, nes nuo to priguli kokiems tikslams ir kaip ją pasinaudoja.

Visose žmōnijos perversmėse didžiausią rolę lošė politika ir nekartą taip atsitiko, kad viens gabus politikierius užtraukė ant čielų karalysčių nelaimės, arba jas pašalinio. Ir dabartiniuose laikuose veik visos karės ir tarptautiniai nesusipratimai iškilę pasidėkiant netikusiems arba nedoriems politikieriams.

Politika taip-pat plačiai yra vartojama srovių santikiuose, laikraščiuose ir agitacijoje.

Iš Lietuvos praeities tai buvo didžiausiu politikierium Did. kun. Vytautas. O iš katalikų, tai skaitoma didžiausiu ir gabiausiu politikierium a. a. Sv. Tėvas Leonas XIII.

Mes politika naudojames dviejose dalykuose: 1. Lietuvos reikaluose. 2. Darbininkiškuose reikaluose.

Politika užsiimti, Bažnyčia nedraudžia, tik užgina vartot politiką nedorą, nekrikščionišką. Delto ir mes darbininkai netik ką galim, bet ir turim pasinaudoti politika, kaipo vienu iš geriausių ginklų ir įrankių kovoje su mūsų išnaudotojais kapitalistais ir kitais nevidonais.

Unijos.

Dauguma yra visokių unijų Amerikoje ir kiekvienam darbininkui būtina reikia prigulēt prie unijos savo darbo srities, nes unijos vienija darbininkus, auklėja juose supratimą bendrų darbininkų luomo reikalų. Ištikus kovai su kapitalistais arba streikuojant unijos vadai organizuoja darbininkus ir prigelbsti laimėti streiką. Nelaimėse suteikia pašelpą ir daug kitokių visokių gerumų yra iš prigulėjimo prie unijos.

Tiesa, kartais pasitaiko, kad ir unijos viršininkai prigauana darbininkus, bet tai čia jau ne pati unija kalta, bet darbininkai kam negerus viršininkus išsirikno. Ir delto per rinkimus visados reikia stengties rinkti geras dorus žmones, o tada apgavysčių nebus.

Katros unijos yra geros, o katros ne, tai geriausia apie tai sužinot galima ant vietos, kur gyvenate, tēmiant tų unijų veikimą, ir jų veikimo vaisius ir pasekmes. Amerikos darbininkams ypač patartina yra tos unijos, kurios priguli prie Amerikos Darbo Federacijos (American Federation of Labor) nes ta Federacija jau ir dabar yra didžiausia darbininkų pajėga.

Delto broliai kožnas prisirašykime tuojau prie unijos ir dalyvaukime visuose mitinguose ir veikimuose, ir būkime veikliais unijų nariais, o tinkamai atliksime savo priedermę kaslink darbininkų reikalų ir būsimė naudings visuomenės nariais — darbininkais.

Socijalizmas.

Socijalizmas yra tai politiškoji darbininkų partija, kuri stengiasi išgrauti dabartinę žmōnijos visuomenės tvarką, valstybinę tvarką ir surėdymą, o nori užvesti taip vadinamąją "komunistiškąją tvarką." Panaikinti privatingą nuosavybę, o užvest valstybinę nuosavybę, panaikint valdonus valstybės su jų rubežiais o užvesti vieną tarptautišką visam pasauliui demokratiškais pamatais darbininkų komunistiškąją valstiją. Ir jie mano, kada tai atsieks, tai žmōnija būsianti laiminga, delto jie, socijalistai ir nesigaili savo triuso, energijos, nei aukų tai kovai, ir vartoja visus kovos būdus ir įrankius, kokiuos tik sumano.

Prie to viso dar jie prideda kovą su V. Dievu, tikėjimu ir Bažnyčia šventa, ir platina kiek galėdami bedievybę; ir doriską ištvirkimą platindami, nedorą spauda, laisvąją meilę, ardydami šeimynos šventumo židinį, ir tai visa daro, būk vardan laisvės, apšvietos, susipratimo, vardan darbininkų būvio pagerinimo, vardan socijalizmo idėjos, vardan žmōnijos gerovės. Ir, žinoma, labai klysta.

Del to mes, katalikai, prie jų ir negalime tuose visuose veikimuose prisidėti, nes jie stačiai eina prieš mūsų šv. tikėjimą, prieš dorą ir prieš patį V. Dievą.

Mes su jais galime išvien veikti tiktai kooperacijoj ir streike, nes čia tai mūsų tie patys tikslai ir reikalai kaip ir jų, o daugiau kitur visur tai mūsų keliai, taktika ir reikalai daug kuomi skiriasi ir įvairuoja ir su jais susidėti ir išvieno veikti nėra galima, nei praktikoje, nei idėjos žvilgsniu. Ir mes jiemis galime vien palinkēt gerų pasekmių jų triūsui ir darbams, bent tiems kurie šiokią ar tokią naudą žmōnijai žada arba nors iš dalies gal prisidēt prie to taip pageidaujamos darbininkų gerovės. Lai jiemis Viešpats padeda visame kame kas yra gero ir nepeiktino jų programoje ir veikime.

Mes-gi iš savo pusės remkime visomis iš-

galėmis, vien tiktai krikščionių demokratų partija, vien L. D. Sąjungos veikimą, nes tik jinai viena tinkamai varo mūsų politiką, ir tinkamais būdais kovoja su mūsų išnaudotojais ir priešais, krikščioniškais būdais, ir pagerbia mūsų šventus tautiškus ir tikėjimiškus jausmus ir isitikinimus. O kitas darbinikiško judėjimo organizacijas, taip sakant, tiktai toleruokime, kęskime ant tiek, ant kiek jos mūsų nuomone to užsipelnys, tai yra bus vertos. Ant kiek jos už ekonominius principus ir reikalus kovodamos, neužgaulios mūsų švento tikėjimo, mūsų tautystės ir nebus kenksmingomis abelnai darbininkų luomo gerovei, o ypatingai lietuviams darbininkams.

Ir jeigu tiktai pastebėsimė kurioje organizacijoje priešingą veikimą tai tuojaus kelsime aiškstēt, kad ir visi mūsų draugai žinotų su kokiais kaimynais turime reikalą ir kad grėsiantį pavojų pasistengt kogerėciausiai prašalinti.

Tai tokie mūsų santikiai turētų būti su socijalistais, pramoniečiais, anarchistais ir kitais... Ir jeigu to prisilaikysime, tai pasielgsime gudriai, teisingai ir dorai, vienu žodžiu tariant — krikščioniškai.

Apšvieta.

Dabar pasaulyje tokie laikai, kad apšvietimas nevien didžturėiams ir inteligentams yra reikalingas, bet ir kiekvienam vargdienėliui darbininkėliui.

Žinoma, kas yra turtingas, tai tam lengva ir apšiviest tinkamas mokslo įstaigas belankant. Bet ir mes vargdienėliai taip-pat turime stengties kiek galint apšiviest, lavinant savo proto gabumus.

Turime stengtis lankyti vakarines mokyklas; skaityti geras knygas ir laikraščius, lankyti ant gerų, dorų prakalbų, paskaitų ir su rimtais, išmintingais, apšivietusiais žmonėmis šnekēt apie rimtus, naudingus dalykus. Jei tai padarysimė tai nors ir neturime mokslo tokio,kaip tie ką mokslainėse mokinosi, bet vis-gi daug maž apšiviesime, ir būsimė gudresniais, negu dabar kad daugelis iš mūsų yra. Tiktai reikia gero nono, o viskas yra galima.

Jeigu kurie turime vaikus, tai turime juos leisti į mokslo, kad jie mokintusi, taip-pat vakarais tegul lanko lietuvių kalbos ir istorijos kurus ir lietuvių steigiamus kursus, nes tas kaip lietuviams labai yra svarbu.

Malonu kiekvienam pasiekēt susiėjus su žmogum apšivietusiu, apsiškaičiusiu, kursai apie viską kad nors ir ne perplačiausiai, bet teisingą turi nuomonę ir supratimą, ir žino kuomi esąs, kaip gyvenimas plaukia ir delko tas ar kitas dalykas, taip o ne kitaip yra, ir kaip iš tiesų turētų būti.

Suaugęs žmogus gali geriausiai apšiviest skaitant geras knygas ir geras katalikiškus laikraščius, o jų turime čielą ištisą litanių: "Darbininkas," "Draugas," "Pažanga," "Tautos Rytas," "Apšvieta," "Santauka," "Tikyba ir Dora," "Vytis," "Moksleivis" ir tt.

Jeigu tuos laikraščius, arba bent kurį iš jų skaitysi, tai per ilgesnį laiką beskaitydamas ingysi reikalingas tau žinias ir supratimą apie tai: kas dabar darosi, ir delko taip darosi pasaulyje, ingysi sveiką supratimą apie daugelį dalykų, kurių dabar nesupranti, arba ant kurių visai domos neatkreipi, — žodžiu sakant, daug maž išsilavinsi, apšiviesi ir tikrai apšiviesi, teisingoje to žodžio prasmėje. Ne taip kaip tie, kurie save šviesiniais vadina delto, kad prarado tikėjimą, dorą ir save priskaitė prie bezdžionių anūkų, arba gyvulių meilės pasekėjų.

Būsi tikinčiu, doru ir apšivietusiu darbininku, ir, žinoma, iš to bus ir tau pačiam džiaugsmas ir kitiems malonu. Delto pasistengs ir nepasigailėk triuso, kad tą prakilinų tikslą atsiekus, kad apšivietus, bent tiek, kiek tavo amžiuje ir gyvenimo aplinkybėse yra galima — o nesigalėsi.

Susipratimas — ne ištvirkimas.

Labai tankiai mes girdime vartojant išreiškimą "susipratęs darbininkas" ir dažniausiai tie žodžiai pritaikoma prie tų, kuriems jokiū būdu jie nepriklauso.

Jeigu koks vaikas suocielikėja, subedievėja ir paleidęs liežuvį, kaip žydo mazgotė, visokias blevzygas pliauškia prieš Dievą, prieš tikėjimą, prieš dorą, jeigu geriausius žmogaus jausmus purvais apdrebia, visas širdies šventybės terlioja, murzina, ir neapykantos, keršto ir šmeižto gausumais dergia, tai paprastai tokiam suteikiama "susipratūsio" vardas. Tai čia yra didžiausia melagystė ir tiesos iškraipymas.

Toksai žmogus ne susipratęs, bet ištvirkęs ir jam, kaipo tokiam, ir vardas tur būt prisegtas tinkamas tai yra — "ištvirkėlis."

Susipratūsio darbininku mes galime ir turime vadinti tokį darbininką, kurs numano ir supranta darbininkų luomo reikalus ir žino kaip reikia kovot ir ką veikt del pagerinimo darbininko būvio, o tokio, žinoma, niekadoms nebus koksai ten paleistburnis, ištvirkėlis — bet rimtas darbininkas, kursai mokės ir Dievą, ir tikėjimą, ir žmonių nuomones ir isitikinimus pagerbti. Nes jisai yra ne kvailas, bet susipratęs, ir žinoma daugiau negu kiti žino kaip, kur ir kada apsieit reikia ir kaip reikia kovot už darbininkų būvio pagerinimą ir už kitus svarbius dalykus.

Delto stengkimės visi būti tokiais tikrai susipratūsiais, o iš to bus visiems naudą ir garbė.

F. V.

Dirba.

KOMPOZITORIAUS DARBAS.

Virpėkit stygos ir skambėkit, akordai liekitės upe garsų jautrių žavėjančių maloniai: dailės, estetikos, grožės tobulumu.

Štai mistras jūsų atsisedęs svajoja, mąsto ir galvoja. Kaip aras etero mėlynių augštumo, kaip vandenyno platumoje laivas. Kaip ta žvaigždele vakarinė, taip dailės mistro akys šviečia, veidas užkaista, rausta, bala, antakiai kelias, leidžias...

Tai malonumas iš veido spindi, tai pragaro žaibai švysti, tai vėl žeri aniolo šypsa; tai kančią parodo... ir tuomi pat laiku beviltę su vilčia sujungia, neapykantos kruviną kerštą spinduliuos meilės paskandina ir viltį gimdo ten-kur jos nėra....

Svajoja... galvoja, apskaitliuoja iš visų pusių kompoziciją, kurią minty savo nešioja, savo širdies jausmais gaivina savo jausmų jautrumo skausmais peni.... Apgalvojęs ir apdirbęs, taisyklių sietu persijojęs kritikos koštuvu perkošęs, kaip motina kukilį mieliausią, taip jis paleis ją į svietą. Skambės tie akordai, melodijos; žavės harmonija įstabia. Tas ritmas, taktas, kontrapunktai: — užvardijimų čielą eilė, tai vis siulai, gabumais mistru išrasti, ir visi reikalingi — ar būt puikūs ar prasti... Jais mistras dvasios dalį savo veikale prirakina ir tą žmōnijai paaukoja... Ką-gi jis gas už tai del savęs? už dvasios auką, auką jausmų, meilės, kraujo, gyvasties dalelės, kuri jo buvo savas?... Sava, kaip ir sava širdis savoj krutinėj... .

Kuris iš minios tūkstantinės atjaus mistro jausmus ir jais gerėsis, tobulinsis, kils į pasviečius idealų... bet tokių bus mažai... mažai — begalo!...

Be mistras dailė myli, Dailei patšai save aukauja; Ir garsų aido vilnyse Jausmais svajonių viešpatauja... .

Nors širdis verda kraujuose, Darbe ramybę randa. Nes jisai tikras mistras — Muzikantas. — Idealistas.

F. V.

L. D. S. CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI.

Dvasiškas Direktorius:
Kun. F. Kemėšis,
50 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.

Pirmininkas:
Motiejus Žioba,
29 Webster St.,
Molden, Mass.

Vice-Pirmininkas:
J. B. Šalimas,
866 Bank St.,
Waterbury, Conn.

Sekretorius:
J. E. Karosas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Finansų Sekretorius:
A. F. Knežiš,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Išdininkas:
Mikolas Venis,
28 Story St.,
So. Boston, Mass.

Globėjai:
Jonas Petrauskas,
66 W. Fifth St.,
So. Boston, Mass.
Vincas Kudirka,
37 Franklin St.,
Norwood, Mass.
M. Abraščinskas,
187 Ames St.,
Montello, Mass.

Literatiška Komisija:
Kun. F. Kemėšis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Pranas Gudas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
J. E. Karosas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

L. Vyčių 4-tas Kongresas.

Lietuvos Vyčių organizacija kasdieną auga ir stiprėja. Amerikos jaunimas pajutęs, kad po Vyčių vėliava randasi tinkamiausia dirva jaunomėnės, tėvynės ir tautos labui pasidaryti, spiečiasi į Vyčių organizaciją ir uoliai veikia visų lietuvių naudai.

Geriausią Lietuvos Vyčių siekius, darbą ir troškimus gali apibūdinti Liet. Vyčių IV Kongresas, įvykęs liepos 10, 11 ir 12-tą dieną Šv. Trejybės parapijos bažnytinėje svetainėje, Wilkes Barre, Pa. Kongresas prasidėjo liepos 10 dieną ir tęsėsi 3 dienas, nors buvo skelbta, kad bus tik dvi dieni. Dauguma svarbių reikalų sulaukė visus delegatus dar vieną dieną, kurioje dar daug naudingų sumanymų iškelta aikštėn ir padaryta gerų nutarimų Vyčių organizacijos link.

Delegatų į Vyčių IV Kongresą suvažiavo netikėtai daug, nes arti 70. Buvo atstovaujama bemaž visos lietuvių kolonijos, kur tik yra įsisteigusios Vyčių kuopos. Visi delegatai, tai rinkiniai jaunomėnės veikėjai, kuriems pirmoji vieta rūpėjo jaunimo reikalai. Tarpe delegatų matėsi ir visos mūsų jaunosios pajėgos, pastaraisiais laikais iškilusios viršau. Į Kongresą delegatai važiuo su pasiryžimu dirbti, kaip galima geriaus sunaudoti Kongresui paskirtą laiką ir atsiekti savo tikslo. Liet. Vyčių IV Kongreso nutarimai savo naudingumu ir praklinumu paliks gilias žymes organizacijos veikime ir pakels Amerikos jaunimą prie darbo, paragins mūsų jaunomėnę siekti prie augštesnio tikslo, prie tobulumo ir rimto veikimo.

Lietuvos Vyčių IV Kongresas pradėta iškilmingomis pamaldomis Šv. Trejybės bažnyčioje. Šv. Mišias laikė L. Vyčių organizacijos dvasiškas vadovas, kun. H. Vaičiūnas, jis ir pamokslą pasakė. Po pamaldų delegatai susirinko bažnytinėje svetainėje, kur ir prasidėjo L. Vyčių IV Kongresas. Pirmą posėdį atidarė Centro pirmininkas, p. J. E. Karosas. Priimta delegatų mandatai, paskiausiai išrinkta Kongreso vedimų valdyba, į kurią įėjo: A. Aleksandravičius — pirm.; J. B. Šalimas — vice-pirm.; J. Brazauskas — raštin.; Al. Račkus — raštininko pad.; sekė įvairių komisijų paskyrimai, po to užima savo vietas naujai paskirta valdyba ir prasideda reikalingoms pietums pertraukoms praėjus, raportai ir svarstymai. Iš buvusios valdybos raportų paaiškėjo, kad L. Vyčių organizacija bėgyje vienu metu dvigubai padidėjo. Praėjusių metų Kongrese Vyčių tebuvo tik 1100, šiometgi organizacijos jau randasi 2200 narių. Naujų kuopų susitvėrė net 32. Finansinis stovis gana silpnas, bet atsižvelgus į didelius šių metų Centro iškašius organizacijos legalizavime, padaryme naujų konstitucijų ir aplikacijų, reikia tik džiaugties, kad mūsų jaunimas ir tiek ištesėjo savo reikalams sudėti. Jei ir toliau taip seksis, tai be jokio vargo galima bus vykinti gyvenimą ir tie svarbūs nutarimai, kuriuos padarė vėliau L. V. IV Kongresas.

Vienu iš tų svarbiųjų nutarimų yra leidimas "Vyčio" savitraščiui. Bemaž visoms kuopoms, visi delegatai išreiškė vienbalsiai norą, kad Amerikos jaunimo vienintelis laikraštis — budintojas jaunos dvasios persikeistų į visuomenišką, savitainį laikraštį, ir dažnai lankant mūsų jaunimo padangės bendrintų jų siekius ir veikimą. Kongresas vienbalsiai nutarė tą praklinų Vyčių organizacijos narių pagėdavimą išpildyti ir nuo Naujų Metų, jei aplinkybės bus tam prielankios, Amerikos lietuvių visuomenė susilauks dar vieno gyvo, jaunimo idėjų skleidėjo — laikraščio savitraščio, kuris pradės išleidinėti Wilkes-Barre iš savo jau spaustuvės. Malonu tas žymus jaunimo judėjimo apsirėškimas pažymėti, bet dar linksmiau darosi atsiminusi, kad ir Pensylvanijoje, kur ligšiol neturėjome gyvesnio katalikų laikraščio, nuo Naujų Metų pradės katalikų dvasią stiprinti naujas švietėjas — "Vytiš." Kad tas greičiau įvyktų, visi Vyčiai, o ir mūsų katalikų plačioji visuomenė privalėtų paremti praklinų jaunimo darbą, prisidedant aukomis ir paskolomis prie "Vyčio" greitesnio išleidimo. Savo parama parodys, kad ne tik ant žodžių jiems rūpi katalikiškos spaudos praplatinimas, bet tai yra mūsų visų katalikų didžiausias troškimas ir pareiga. Vyčiai tą jau suprato. Besisieluodami savo organu, nepamiršo ir kitų katalikiškų laikraščių. Katalikiškos spaudos praplatinimas jiems lygiai rūpėjo, kaip ir visoms kitoms Amerikos lietuvių katalikiškoms organizacijoms. L. D. S. 1-ojo Seimo obalsin, Liet. Vyčių IV Kongresas priėmė vienbalsiai katalikiškos spaudos platinimui išneštas rezoliucijas ir tuojaus visi delegatai pasižadėjo kuomsvarbiausia pradėti veikti steigime Katalikų Spaudos Komisijų ir rengime Katalikų Spaudos Savaitės, kuri jau pabaigoje šių metų turės įvykti.

Gyvai parpū Vyčiams sutvarkymas ir milicijos reikalai, būtent, mūstro, maršavimų ir gimnastikos. Del stokos laiko negalima buvo šis svarbus klausimas plačiau apkalbėti, užtai jis pavesta sutvarkyti tam tyčia išrinktai komisijai, kurią sudarė du čia augusiu ir vienas ateivis. Komisija žada netrukus turėti šiuomi reikalu pasitarimus ir per spaudą skelbti, kaip jai sekasi su milicijos klausimo išrišimu. Nuo savęs palinkėčiau komisijai, kad ji savo pasižadėjimus kuogreičiausiai išpildytų, nes milicija lietuvių jaunomėnei šiandieną begal svarbus apsirėškimas. Taip-pat toji komisija turės ir uniformų klausimu pasirūpinti.

Moksleivių šelpime Vyčių IV Kongresas nutarė prisidėti prie "Motinėlių" ir tam tikslui galimais būdais parinkti aukų, ar tai nuo pavienių ypatų, ar tai rengiant kartus nuo karto tam tikslui vakarus. Buvo kilęs klausimas, kad Vyčių organizacija įsisteigtų savo Moksleivių Šelpimo Fondą, bet tas pasirodė neprakliška, ypač, kad jau yra šelpimui išsteigusi moksleivių šelpimui draugija, prie kurios nutarta prisidėti, einant į jos narių skaičių ir geriau moksleivių šelpimo reikalus sutvarkyti.

Be tų nutarimų dar daug padaryta kitų, apie kuriuos, be abejonės, papasakos mums L. Vyčių IV Kongreso protokolai. Visus juos čia gvidenti būtų neparanku: užimti per daug vietos ir laiko. Geriaus dabar pažinūrėkime kaip mūsų delegatus sutiko ir pavaišino Wilkes-Barre ir apielinkinį jaunimas.

Išskyrus reikiamą, kad daugumą delegatų Wilkes-Barre Vyčiai apgyvendino pas save, kitiems buvo nurodyta patogūs viešbučiai, kur buvo linkmsa ir malonu praleisti nuo Kongreso posėdžių atliekamą laiką. Bet niekas tokio malonaus išpūdiu nepadarė, kaip delegatų palinksiminimui surengti vakarai. Liepos 10 dieną, vakare Šv. Marijos Augštosios Mokyklos salėje suvienyti Wilkes-Barre, Edwardsville, Pittstono ir Scrantono chorai sudainavo kelėda gražių dainelių, kurių skambėsis žavėjo visų jausmus ir širdį. Pastatytos tą vakarą operetės "Lietuviškas Milijonierius" ir "Consilium Facultatis" nepaprastai gerai nusisekė. Išskyrus maitai, kad Wilkes-Barre su apielinkėmis

turi ir gerų artistų, ir gerų dainininkų, ir šaunių vedėjų. Kaikurie iš artistų tiesiog profesionalie galėtų pervirsinti.

Tokias pajėgas turint, gali wilkes-barriečiai su savo kaimynais kingstoniečiais ir kiltais kelti ne tik Pensylvanijoje lietuvių dvasią, bet ir visos Amerikos. Neveltui Liet. Vyčių IV Kongresas ir "Vytiš" wilkes-bariečių ir jų kaimynų globai pavedė. Jie tai jau neužvils!

Gražius išpūdius delegatai ir svečiai išsinešė iš pirmojo vakaro, visi patenkinti išsikirstė po savo stubas. Ne vienas manė, kad tuomi ir pasibaigs vakarų malonumai, bet kur tau! Liepos 11 dieną naują siurprizą delegatams Kongreso rengėjai pagamino. Vakare užkvietė visus į puikų Redingtono viešbutį ir kaip pradėjo visus vaišinti skaniais valgymėliais, tai žmogus tik spėk valgyti ir dar vis norėk. O dvasios maistas! 23 mūsų delegatų ir svečių trumpais, bet pilnais minties, tėvynės ir tautos meilės žodžiais, ragino jaunimą prie darbo, pasišventimo ir pamylėjimo visko kas gražu, praklinu ir dora. Ir kalbėjo netik mūsų dvasiška, netik inteligentai, bet ir paprastas darbininkas, vargo bitelė, kurio kalba buvo dar malonesnė, dar nuoširdesnė, nes plaukė iš tyros, viską mylinčios krūtinės. Šiame vakare pasirodė ir mūsų jaunimas, išaugęs, išbuvojęs Amerikos padangėse. Jų karštos kalbos, pasiryžimai dirbti išvien su kitais, jų paraginimai prie savo tėvynės meilės — išties buvo siurprizu ne vienam, nustojusiam vilties, kad Amerika kuomet nors išauklės Lietuvai veikėjų. Gal tas apsirėškimas buvo laikinas, gal jį pagimdė valandos išpūdi, bet vis-gi tai buvo gražus ir praklinus apsirėškimas, kuris, kaip norisi ir dabar tikėti, neišnyks, neišdils, bet leis giliai savo šaknis mūsų jaunimo gyvenimam.

Prakalbos buvo pajvairintos dainomis ir muzika, kurias išpildė geriausios wilkes-barriečių ir jų kaimynų pajėgos. Taip tai atrodė man Liet. Vyčių Kongreso rengėjų pateikti delegatams ir svečiams vakarai. Manau ir kiti tais pačiais išpūdius gyveno ir džiaugėsi.

Anglų spauda apie Vyčių Kongresą labai plačiai rašė. Kiekvienas posėdis ir vakaras buvo atskirai pažymėtas ir tai vis ant laikraščių pirmo puslapio. Tai darbas p. Tamo Seimio, iš Kingston, Pa. kurs jau nuo senai vietinę anglų spaudą užpildo žiniomis iš lietuvių gyvenimo.

Tuomi ir baigsiu savo nors ir nepilną L. Vyčių IV Kongreso aprašymą, tardamas ačiū Kongreso rengėjams, vakarų išpildytojams ir visiems, kurių viešingumą ir prieteliškumą prisiejo patirti.

Delegatas.

Katalikų Spaudos Savaitė.

Spauda — mūsų galybė. Jei mes, lietuviai katalikai, sugebėsime savo laikraščius ir knygas paskleisti kuoplačiausia tarpe Amerikos lietuvių — išlaimėsime sau daug naujų pozicijų ir dirvų tolimesniam mūsų veikimui. Angant katalikų spaudai — augs sykiu su ja visuomeniškas lietuvių malonaus išpūdiu nepadarė, kaip delegatų palinksiminimui surengti vakarai. Liepos 10 dieną, vakare Šv. Marijos Augštosios Mokyklos salėje suvienyti Wilkes-Barre, Edwardsville, Pittstono ir Scrantono chorai sudainavo kelėda gražių dainelių, kurių skambėsis žavėjo visų jausmus ir širdį. Pastatytos tą vakarą operetės "Lietuviškas Milijonierius" ir "Consilium Facultatis" nepaprastai gerai nusisekė. Išskyrus maitai, kad Wilkes-Barre su apielinkėmis

jo vystyties katalikų spaudos augime. Į tai mes žiūrėjome labai šaltai ir neretai dar trukdėme visą darbą. Visai kitaip į katalikų spaudos praplatinimą pažinūrė šimetiniai L. D. S., Vyčių ir Moterų Katalikų Kongresai. Rimtai katalikų spaudos reikalus apsvaistę, Darbininkai, Vyčiai ir Moterys, supratę spaudos augimo svarbą, išdirbo projektus pasekmingesniam katalikų spaudos praplatinimui ir kreipiasi į plačiąją lietuvių Katalikų visuomenę Amerikoje, kad ji prigeltų praklinus užmanymus įvykinti gyvenimam.

Nėra abejonės, kad lietuviai katalikai tą seimų šauksmą išgirs ir imsis darbo, bet pirm negu pradėsime dirbti, turime atsiminti, kad tas darbas yra nelengvas ir prie jo reikia iškalno prisirengti. Tas naujas veikimas palies ne be vieną kokią draugiją, bet visos Amerikos lietuvius, o tų lietuvių tūkstantinių minių išjudinimui nebe užteks vieno, kito mūsų veikėjo pastangų, bet visiems bendrai prisieis stoti darban.

Turime iškalno susiorganizuoti ir ne taip organizuoties, kaip kad ligšiol buvo daroma, bet tvirtai, kad jokios kliūtys mūsų pastangų nebesurdytų.

Mūsų katalikų laikraštija turės arčiau prie širdies visą šį klausimą paimti. Nebeužteks čia vieno žmogaus ar laikraščio paraginimo, jau reikės visiems sykiu prabilti ir patol kalbėti, raginti, agituoti, pakol nesuorganizuosime užtekinai pajėgų būsiančiam darbu. Reikia tikėti, kad spauda savo užduotį atliks ir nesigailės gerų patarimų praklinus idėjas įvykinimui. Daug svarbiau būtu šiandieną pakalbėti apie pareigas tų organizacijų narių, kurios tą visą klausimą ir išskėlė aikštėn. Tai mūsų Vyčiai, Darbininkai, Moterys, Blaivininkai ir Moksleiviai. Ant jų pečių guls visokio sunkaus darbo našta ir tik jų pastangomis mes galėsime pasiekti savo galutinio tikslo — katalikiškos spaudos praplatinimo. Dirbti reikės daug ir sunkiai, bet atsibuvusieji katalikiškų organizacijų kongresai jau surado, kaip tą darbą palengvinti. Jau turime gatavai išdirbtus projektus, tik jais naudokimės, tik dirbkime. Prisiartinime prie šių patarimų kuriuos svame projekte teikia lietuviams katalikams L. D. S. 1-asis Seimas:

1. Katalikų Spaudos platinimo darbą pasiima ant savęs Katalikų idėjinės organizacijos, kaip: Katalikų Spaudos Dr-ją, L. D. S., Vyčių, Blaivininkų, Moterų Sąjungos ir L. R. K. Moksleivių S-mo kuopos.

2. Kur yra paminėtų organizacijų kuopos, jos išrenka po kelis žmones iš savo tarpo į bendrą "Katalikų Spaudos Komisiją."

3. Ta komisija daro kas savaitę susirinkimus ir tariasi apie savo veikimą.

4. Komisijos nariai turės: a) Pasisikirtyti savo kolonijai ir rajonui, kuriuos turės kartkartėmis pereiti, neaplenkiami nei vienu lietuviškų namų, siūlydami laikraščius ir knygas.

b) Išrinkti iš savo tarpo korespondentus, kurie nuolat praneštų į katalikiškus laikraščius žinių iš savo kolonijų.

c) Komisija neapleis nei vieno vakarėlio (saviškių steigiamo), kad nesunaudojus tų pramogų spaudos išplatinimui. Ji prie inėjimo turės stalių, apkrautą savais laikraščiais ir knygomis. Be to pertraukų laiką vaikščios agituodami tarp susirinkusių.

d) Komisijos susirinkimuose kiekvienas komisijos narys išduos raportą, ką yra tuo laiku nuveikęs, komisijos-gi pirmininkas, ar sekretorius kas mėnuo praneš į laikraščius pasekmes pasidaravimo visos komisijos.

e) Ypatingą veikimą komisija turės parodyti laike "Katalikiškos Spaudos Savaitės." Ant tos savaitės komisija pasiprašys sau talon daugiau žmonių, atskivies gerų kalbėtojų ir praneš visą veikimą pagal iš anksto apgalvoto pleno. Tą savaitę neturėtų likti nei vienos stubos neaplankytos, ne vieno žmogaus nepakalbinto katalikų spaudos reikalais.

6. Pavardės išplatinusių daugiau laikraščių ir knygų bus paskelbiamos laikraščiuose del pavyzdžio ir pagerbimo.

6. Katalikiško laikraščio išleistuvės duos dovanų knygomis: kiekvienam padariusiam tam laikraščiu biiznio už \$10.00 — duos dovanų — už \$1.00; padariusiems biiznio už \$20.00 — duos dovanų už \$3.00. Padariusiems biiznio nemažiau kaip už \$50.00 — duos dovanų už \$10.00 (knygomis.)

7. Komisija galės darbuotis ir pamatais paprastos biiznio agentūros. Tada ji gaus nuosimčius, duodamus kiekvienam agentui, bet daugiaus nieko.

Ir kuomet tą viską išpildysime, nei nepajusime, kad jau didesnę pusę sunkiojo darbo atlikome ir esame prisirengę prie Katalikų Spaudos Savaitės. Kiekvienoje kolonijoje, kur tik randasi L. D. S., Moterų Sąjungos, Vyčių, Moksleivių, Blaivininkų ir R. K. Spaudos Savaitės rengimui. Gul jos tuojaus iš savo išrinktųjų narių sudaro Katalikų Spaudos Komisiją, kuri prisilaikydama augščiau pažymėto proekto ir tvarkys Katalikų Spaudos Savaitę. Iki 22 spalio visose kolonijose turėtų susitverti ne tik Katalikų Spaudos Komisija, bet jau viskas būtų sutaisyta Katalikų Spaudos Savaitės rengimui.

Kuri iš kolonijų pirma tą darbą atliks, įsteigs Kat. Sp. Komisiją, tegul apie savo veikimą tuojaus praneša spaudoje, kad kitos kolonijos galėtų jos pavyzdžiu paskatinties ir griebties to darbo. Pirmiems katalikų spaudos platinimo darbininkams prigulės padėka už pradžių darbo, vėliau stojusieji darban susilauks pagarbos už pletimą praklinų sumanymų.

Tuojaus, neatidėliojant, dirbkime, nelaukime kol kas paragins. Reikalas taip svarbus ir naudingas, kad kiekvienas sugaišta valandėlė didelius nuostolius katalikams gali atnešti.

Kuo ankščiau susitvers Katalikų Spaudos Komisija, tuo geriau viskas susitvarkys. Reikės išanksto išdirbti Katalikų Spaudos Savaitės programą, suorganizuoti vaiku, jaunimo armijas, kurios tuo laiku parėdavinės knygas ir laikraščius. Programas turės būti įvairus, gyvas ir turiningas. Kiekviena valanda privalės būti sunaudota kuotinkamiausia mūsų spaudos išplatinimui. Reikės per tą savaitę rengti prakalbas, kuriose ir gi turėtų būti nurodinėjama Katalikų Spaudos svarba ir nuopelnai. Čia atsirad daug darbo ir mūsų kunigams klebonams. Paraginimai, paskatinimai iš saikyklų pakels žmonių upą; bažnyčiose parengtos iškilmingos pamaldos, pradendant ir užbaigiant Kat. Sp. Savaitę, sustiprins žmonių dvasią.

Amerikoje randasi šimtai tūkstančių lietuvių, dauguma iš jų geri katalikai, mylintieji savo tikėjimą, kalbą, bet ar daug iš jų skaito katalikišką laikraštį ir knygą. Tik labai mažas nuosimtis. Visi kiti ar socialistų laikraščius pamokinimais gyvena ar visai neindomama spauzdintu žodžiu. Nors dalį tų lietuvių turėtume per Kat. Sp. Savaitę laimėti katalikų spaudai. Kat. Sp. Komisijos jau išanksto turi taip savo veikimą sutvarkyti, kad nepasilikytų jų veikimo srityse nei vieno lietuviu, kuriam Kat. Sp. Savaitės laiku ne būtų pranešta apie katalikų laikraščius ir knygas ir

nepakalbinta jie užsisakyti vieną iš katalikų laikraščių.

22-29 spalio bus Amerikos lietuviams kvotimo laiku. Ar iš tų kvotimų visi katalikai gerai išeis — sunku šiandieną pasakyti, bet kad didžiama iš jų pasirodys esą tikrais lietuviams, tai galima jau ir dabar tvirtinti.

Katalikų Spaudos praplatinimo pasiekimas daugiausia prigulės nuo Kat. Sp. Komisijų. Daugiaus turėsime šių komisijų, daugiaus galėsime nuveikti. Tai čia kaip tik ir atsiranda proga mūsų Darbininkams, Vyčiams, Moterims, Moksleiviams ir Blaivininkams pasirodyti savo darbais ir veikimu.

Subruskime, vyrūčiai, subruskime, sesutės! 22 spalio nebetoli. Lai iš mūsų tarpo nesiranda nei vieno, kuris šiuokiu ar tokiu būdu neprisidėtų prie katalikų spaudos auginimo.

Kam stinga žinių apie budus Katalikų Spaudos Komisijų ir Savaitės rengimą, tuojaus jų reikalaukite. Visiems bus patarta, patarnauta ir smulkmeniškai visas dalykas paaiškintas.

Jei norime laimėti, turime kovoti, o prie kovos išanksto turime prisirengti. Tegul nei viena pastanga nenuveina veltui, bet viskas lai būna sunaudota katalikiškos spaudos praplatinimui.

Reikalaudami paaiškinimų, patarimų, kreipkitės šiuo antrašu:

J. E. Karosas,
L. D. S. Sekretorius,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Nauja įstaiga pagelbai teikti Lietuvai.

Vos tik karė palietė Lietuvą, tuoį atsirado reikalas šelpti nukentėjusius del karės lietuvius. Pirm visoko turėjo apie tai pasirūpinti pati lietuvių visuomenė. Dar 1914 metais įsikūrė Vilniuje tam tikra Lietuvių Draugija, kuri suorganizavo vietinius skyrius beveik visuose Lietuvos užkampuose ir per juos šelpdavė pagėbėlius, pasitraukusius iš vietų, kame karės siuntimas neleidavo žmonėms gyventi. Vokiečių kariuomėnei einant pirmyn, rusų valdžia sumanė prasalinti iš karės lauko dangelį vietinių gyventojų ir varu pavarė juos Rusijos gilumon. Tuomet Lietuvių Draugija nukentėjusius del karės šelpti (toksai jos pilnas vardas) turėjo persikirkti į dvi dalį, iš kurių dviejų viena pasiliko Lietuvoje šelpti vietinius gyventojus, antra gi persikėlė Petrapilin pagelbai teikti pavartytiems iš tėvynės lietuviams. Be šitos centralės įstaigos susitvėrė dar kur-nekur Lietuvoje ir Rusijoje vietinius lietuvių draugijos, kurios pradėjo vykinti tuos pačius šelpimo tikslus.

Beinant antram pusmečiui 1915 metų ėmė rūpintis pagelbos teikimu nukentėjusiais del karės Lietuvai svetimatauta, būtent — neutralė Švedija. Tam tikslui susitvėrė iš įžymesnių šios valstybės vyrų Komitetas, kurio pirminku sutiko būti Stockholm meras — Lindhagen'as. Šisai Komitetas ištyrė per savo delegatus materialį Lietuvos pagėdavimą ir jau pasiumė tenai naturoj stokuojančių daiktų transportą.

Tų pačių 1915 metų pabaigoį įsisteigė ir kitoj neutralėj šalyje — Šveicarijoje Komitetas nukentėjusiams del karės Lietuvoje šelpti, apie kurį ir manoma čia bent-kiek plačiau pakalbėti.

Komitetas pasivadino Generaliu Komitetu nukentėjusiems del karės Lietuvoje šelpti ir pasirinko sau buveinę Friburge (181 Rue de la Prefecture). Jo tikslas — suorganizuoti aukų rinkimą viso

se kultūringose šalyse ir teikti pašalpas Lietuvos gyventojams be skirtumo tikybos, etniškos kilmės ir pavaldinystės. Komitetas pasiryžo inkurti vietinius skyrius stambesniuose Šveicarijos miestuose, bet tuo tarpu pavyko jam pasiekti realių išdavų vientik Bazelyje.

Susiorganizavimo atžvilgiu Komitetas pasižymi tuomi, kad į jo sąstatą įeina be jaunosios Lietuvos atstovų dar Lietuvos dvarininkai. Pirminsim, jog sulenkėjusi Lietuvos dvarponija iki šiolei daugumoį tēbegyvena idėjomies, išdygusiomies iš kadaise egzistavusios Lietuvos unijos su Lenkija. Dvarponija idealizuoja istoriškosios unijos laikus ir dabar net mato Lenkijos laimėję savo ir Lietuvos tikslą. Lenkų kultūros išskėlimui nesigaili jų moralijai bei intelektualijų pagėgę, kaip lygiai materialijų aukų, o tuo tarpu link aplestosios Lietuvos nepripažįsta pilietiskumo priedermių. Nustojusi daugumoį realio gyvenimo pajautimo, ji nenumato, jog laikas stato naujus reikalavimus, ir jog Lietuva šitų reikalavimų spiriama eina savais keliais susieškotų sau tinkamos ateities. Vienu žodžiu savo idealogija, papročiais ir palinkimais Lietuvos dvarponija stengiasi prie Lenkijos, laikydamą pastarąją už metro-poliją, o Lietuvą — tik už provinciją. Lietuvos dvarininkai neįjaučia net, kad taip besielgdami jie nusižengia prieš tikrą giriamosios unijos supratimą, kuris reikalauja lygių teisių abiem susivienijusiem pusėm. Aiškus dalykas, kad etnografiškoji Lietuva nebegal ramiai žiūrėti į nusakytasias dvarininkų tendencijas, nes gerai supranta, jog delei šitų tendencijų dvarponija virsta jos kūne svetimu gaivalu, tarnaujančiu vien tik lenkinimo įrankiu.

Tečiaus įėjusieji į Generalį Komitetą nukentėjusiams del karės Lietuvoje šelpti dvarininkai jau tuo pačiu žygiu paliūdijo, jog pripažįsta Lietuvą atskiru kraštu, turinčiu savuosius reikalus ir savotiškuosius jų patenkinimo įrankius. Karės meto apyvostos užtekinai prirodė, jog viešas Europoj Lietuvos vardo pripažinimas būtinas yra ant elementarės teisybės atžvilgiu. Taip, karės sunaikinta Lietuva, paslepta delei pergyventosios unijos tradicijų už Lenkijos pečių, negalėjo iki paskutiniam laikui susilaukti platesnės tautų pašalpos, tuo tarpu kuomet Belgija, Serbija ir Lenkija senai jau pilnu saiku naudojasi pasaulio duosnumu. Tokiu būdu Lietuvai dar kartą teko įsitikinti, kiek jai kenksmingas yra Europos nežinojimas tikrojo jos padėjimo ir reikalų.

Prisidėjusieji prie Generalio Komiteto dvarininkai parrodė savo luomų, kokių kelių privalo eiti dvarponija, kad užsitarnavus lietuvių akyse pilietiskumo teisių pačioje Lietuvoje. Dvarponijoje gal būti visokių politiškių orientacijų, bet ji netur užmiršti apie savo krašto labą, jei neor būt skaitoma Lietuvoje svetimu elementu, iš pamatų priešingu pačiam jos buvimui.

Generalis Komitetas politiškaikai Lietuvos nereprezentuoja, nes sulgy savo įstatų pasižadėję politikos vengti. Todel nėra reikalo šičia kalbėti apie politiškasias įėjusių į Komitetą dvarininkų pažinūras; tečiaus yra pagėdaujama, kad šitas jų žygis virstų tikro Lietuvos dvarponijos susipratimo pradžia ir kad pastarajai pradėtų rūpėti tautiškasias politiškasias ir ekonomiškasias Lietuvos pakėlimas.

Julius Goštautas.

Drasko, kaip žvėrys.

Priajo, kaip meška naga.

Apsaugok Dievė nuo prietelių, o nuo neprietelių patys apsisaugosim.

Čina iš So. Bostono utarninkais, ketvergais ir subatomis Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina: Metams tris kartus savaitėje \$3.00 Pusmečiai " " " \$1.50 Utarninko ir ketvergo atskiri numeriai po 2c. Subatiniai numeriai po 3c. Laiškus, korespondencijas pinigų siųskite adresu:

"DARBININKAS," 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKAS" (The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates: Yearly \$3.00 6 months \$1.50

Advertising rates on application Address all communications to

DARBININKAS, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Del patogumo ir parankumo visokius čekius ir money orderus prašome išrašinėti ant "Darbininko" vardo kokiam nebūt reikalui tie pinigai būtų skiriama ar tai būtų prenumerata, ar knygy užsakymai, ar mokestis į L. D. S.

Del patogumo ir parankumo visokius čekius ir money orderus prašome išrašinėti ant "Darbininko" vardo kokiam nebūt reikalui tie pinigai būtų skiriama ar tai būtų prenumerata, ar knygy užsakymai, ar mokestis į L. D. S.

Nestatykime savęs ant juoko.

Ne vienas labai nustebo, kuomet pamatė "Drauge" Chicagos apskrčio valdybos atsišaukimą, šaukiantį Susiv. kuopų susirinkimą, dar-gi kas šaukia, o-gi "Drauge" zeceris, apskrčio pirm. p. Sutkus, buvęs delegatas 31-ojo Seimo, susirinkimo tikslas - protestuoti prieš Seimo nutarimus! Kiekvienas gali suprast juos. Sutkų biednelį stumia kitos "Drauge" galybės t. y. "Drauge" "bosai", kaip ir pasirodė ant paties apskrčio susirinkimo, tie "bosai" ir gązdino delegatus, kad esą pirkimas namo, grąso Susivienijimui dideliu pajomiu, nes namas būsių užrašytas ant kelių žmonių, tie-gi žmonės norėdami, paliksia tą namą savo vaikams! Juokingas tas jų gązdinimas ir motyvavimas, ar negeriamas būt, idant tie mūsų neva "apsaugotojai" išeitų ir aiškiai pasakytų, kad jiems ne apsaugojimas Susiv. rūpi, tik biznis, apskritas doleris!

Jeigu mes iš seimų parvažiavę, laužysime tą ką nutarėme, tai kam-gi mums šaukti tuos Seimus

Kam varginti delegatus ir daryt kelionės lėšas?

Juokingiausias dalykas, kad tie mūsų Susiv. griovėjai, ant Seimo tylėjo, net apsiėmė būt komisijos nariai! Jeigu jums vyrūčiai, išrodė kad Susiv. bus skriauda iš pirkimo namo ir įsteigimo savo laikraščio, tad kodėl nesakėte ant seimo? Bet ne, jūs netik pritarėte, bet dar apsiėmėte padėt nupirkti namą! Kaip-gi galime užvadinti dabartinį jūsų elgimasi ir protestus?

Bet niekas iš tų jūsų visų pastangų jau ačiū Dievui ir pasidarbavimui mūsų pasišventusių veikėjų, Susiv. lyg ligonis, pradeda kelti iš po ilgos ligos, ir nors jį tūli žmogeliai norėtų užslopinti ir guldyti atgal ant patalo, bet tas jiems nepasisekė, jie negali mus visus Susiv. narius vedžiot už nosies, ir liept šokt pagal jų muziką. Mes pradėdame jau susiprastį ir praregėti - viskas kas belieka, tai nepaisant tų protestų ir agitacijų, vartj dabar toliu, t. y. komisijai vykinti 31-mojo Seimo nutarimus!

Visi suprantame ir matome reikalą kad mums savo namas ir laikrašči būtinai reikalingas, jeigu jau jaunutes organizacijos, kaip "Vyčių" ir Mot. Są-ga rūpinasi steigti savo laikraščius, tad kaip-gi

mūsų Susiv. jau užaugęs ir subrendęs vyras, vis dar it mažas kūdikis duos save vedžiot neprapytoms ir nereikalingoms auklėms?

Tad nepaisykime griovėjų. Paisydami jų bizniškų kaprizus, pasistatytume save ant juoko. Šalin visos niekingos pastangos kliudyt praklin darbą, viskas ką galime daryt, tai palinkėt išrinktai komisijai geriausios kloties, pirkime namų ir įsteigime savo namo!

Susiv. senas narys.

Red. prierasas. Pritardami vedamajai minčiai straipsnio autoriaus, mes vis delto turime čia pažymėti savo nuomonę, jog negalima būtų smerkti "Drauge" bosų, jeigu jiems visų-pirma iš bizniško atžvilgio rūpėtų kuoligiaušiai palaikyti susivienijimą prie "Drauge." Juk tie bosai anaipolt nesitiki iš "Drauge" turėti kada nors savo kišeniui gražaus pelno. Jie "Drauge" remia ir myli, kaip po katalikų idėjos laikraštį. Jie kalti tik savo siaurumu ir nesupratimu to, kad katalikų visuomenė šiandien jau išaugo ir išsiplėtojo, kad vieno "Drauge" jau jau nebepakanka, kad negalima visų visuomenės reikalų palenkti tarnavimui "Draugui," kad ne visuomenė del "Drauge," bet "Draugas" turėtų būti del visuomenės.

P. Vilmanto pasiūkinimas.

Gavome iš p. Vilmanto pasiūkinimą, kurį ir dedame čia ištisai. "Darb." red.

Nesenai man tapo prisijus-tas numeris "Darb." kuriame tilpo straipsnis apie "Lithuanian - American Relief Fund'ą." Nei tonas nei logika straipsnio neužsitar-nauja kritikos, bet del abelon mūsų visuomenės skaitau reikalingu paženklint kelis patėmijimus.

The Lithuanian - American Relief Committee tapo sutvertas del rinkimo aukų lietuvių šelpimui tarpe amerikų visuomenės. Ten buvo paženklyti įžymūs lietuviai - rėmėjai aktyviškai prisidedanti prie šelpimo lietuvių del žinios amerikų per keno rankas eina dalinimas, (distribution), pagelbos, ir kad geidžiant galėtų tiesiog į Lietuvą siųst aukas ant vardo pažymėtų rėmėjų. Komitetas susitvėrė del vienintelio siekio gelbėti mirš-

tančius lietuvius, ne del vaidų, ginčų, ar barbės.

Dr. Basanavičius, Dr. J. Šliupas, vyskupas Karevičius ir kiti, yra mūsų broliai lietuviai; kokios čia svetimos plunksnos?

Sis komitetas norėjo atstovauti lietuvius, o ne kokią ypatingą srovę.

Kad sutverti visiems ištiki-mą komitetą mes stengėmės užinteresuot žymius žmonės amerikonus ir kvietėm intermingiausius žmonės šalyje, kad prisidėtų prie L. A.-R. Committe ir kontroliuotų aukas ir veikimą. Tarp kitų buvo kviestas ir kardinolas Farley. Mes kreipėmės visur, kur tikėjomės gaut pagelbą, ar nors intekmę. Stebiuosi, kad "Darbininkas" iš šipulio prisikaldė vežimą: tiek daug paisy apie mano atsiėsimą į kardinolą Farley; ir vėl tik iš mano priežasties kardinolas Farley paaukavo diktą dovaną ir prisidėjo prie katalikų sutvorto fondo; juk jie būt niekad nesupratė to padaryt (? Red.), ir vietoje dėkos susilaukiau užpuldinėjimo. Bet aš keršto jokio nejauciu, aš džiaugiuosi, kad katalikai pradėjo dirbti, ir ypatiškaui noru savęs kalbant aš mielu noru jiems padėčiau patarimu ar veikimu, jei jie to geistų.

Užrašyt žymesnius vardus negana, reik mokėt naudoties, gaut da daugiau ir veikt. Aš katalikų darbo neardysiu ir už akių jiems neužbeginėsiu, kaip yra pasielgęs tas žmogus Šestokas. (? Red.)

Veikimo L. A. R. Committee nieks neslėpė, jis yra už-rekorduotas per Amerikos Raudonąjį Kryžių ir charities Directory; raportai ir aukos skelbta "Vienybėje" Lietuvnikų," ir nekuriuose N. Y. dien-raštyuose. Straipsniai ir skelbimai šio komiteto buvo dalinami visiems didiems New Yorko laikraščiams, bet, ne apmokant, tikt nekurię ką minėjo, o kiti nieko. Tarp kitų New York Times daugiausiai ką talpino.

Viens mano straipsnis "Distress in Lithuania," tilpęs N. Y. Times Aug. 8-1915, buvo pakartotas beveik visuose dienraščiuose Amerikos ir net Japonijoje, bet lietuvių presa to nepatėmijo.

Aš nerūgoju, bet stebiuosi, kad lietuvių spauda Amerikoje greit patėmija skandalus, užpuldinėjimus, labai noriai užsiima kolonizėmis, vaidais, bet viso kiltesnio lenkiasi. Pykti - nēr už ką; viską suprast - viską dovanot, jie nežino, ką daro.

P. S. Vilmontas. N. Y., Liep. 10-16.

Red. prierasas. Veltui Tamsta, p. Vilmontai, stengiesi save visai nubaltinti, o tik kitus nukaltinti.

Tamsta ir Tamstos pritarė-jai pasielgėte netinkamai, kuomet 1) savo užnamą slėpėte nuo kitų srovų žmonių į savo komitetą intraukėte tik vienos srovės veikėjus, surinkę juos iš įvairių Amer. kolonijų, tuo tarpu, kada nepakvietėte nei vieno iš vietinių katalikų kėjų; darbą pradėjote labai partvyiška; 2) į komitetą į-rašėte vyskupą Karevičių ir kitus Lietuvos dvasiškius, visai jų nepasiklause. Pasiel-gėte nepadoriai. Svetimtaučiams juos parodėte, kaip po narius savo komiteto, tai-gi pamelavote; dabar vėl patys savo melagyste patikėję, stengiatės ir lietuvių visuomenę apmeluoti; 3) Dr. Šliupą iš-drįsote aukščiaui pastatyti už vyskupą Karevičių. Visos tautos gerbia savo augštesnę dvasiškią ir jai pagarbija viet-ą skiria (Žiūrėk lenkų komiteto narių sgrąsą: greta vyskupų yra įvairių krypsnių svietiškių, bet vyskupai pir-moje vietoje). Pasielgėte be-galo netaktinai. Dabar vėl bereikalo užgauliojate katali-ki visuomenę, sakydami, kad tik jūs jau išjudinote į darbą. Ar-gi Tamsta nežina, kad Tautos Fondas senai ir pasek-mingai darbuojasi ne vien tarp lietuvių, bet ir tarp ameriko-

nių. Mūsų vyskupais ir pralo-tais prisidengę norėjote gauti pinigų... tiesa, Lietuvos gel-bėjimui, bet vienkart ir savo partijos išaugštinimui. Ir kuomet tai nepasisekė, stengiatės kitus nukaltinti. Ar nevertė-tų į save kritiškai pažvelgti ir iš nepasisekimų šio to pasi-mokinti

Paskutinis žodis pirm seimo.

Visi ginčai darosi per kito-kį supratimą, arba aiškinimą prasmės kito išreiškimų. Bet rimti ir be jokių išikarščiavimų ginčai vis-gi yra labai nau-dingi, nes jie išaiškina daly-ką kaskart vis šviesiau. Štai dabar matome, kaip "Darbi-ninko" Redaktorius man pa-aiškina, kad uždeėjimas blaiviniams po dešimtuką ant mėnesio nebūtų "prievara, (vieni tvarka." Dabar-gi aš esmi tvarka. Dabar-gi aš visai tvarkai, kad būtų galima ją taip užvesti be jokio sumažini-mo blaivininkų skaičiaus. Bet tam kas darbuojasi ant blaivy-bės dirvos bent keletą metų nereikia būti pranašu, kad ga-lėtų spėti, kad tokia tvarka nei tiek neuveiks, kiek yra ne-uveikta ligšiol. Kaip mūsų tauta yra nuskurusi taip ir pa-siliks savo skurdę, jei mes dar daugiau stengsimės pliekti tuos, kurie ir patys nori vež-ti šiek tiek. (Koks čia pliekimas? Taip pliekia save vi-sos draugijos. Red.) Prie blaiviniams plėtimo negalima paly-ginti nei Vyčių, nei kitų or-ganizacijų. Prie kitų bent tuš-čia garbė dažnai pritraukia naujus narius, o blaivybės na-riai gali tikėtis vien panieki-nimo. Praktika parodys jog tiesą sakau. (Dori ir išmin-tingi žmonės blaivininkų ne-niekina. Red.)

Kurie yra buvę Blaivininkų Seime Chicagoje gal atsi-minti, kad kai kuriems nutarimams aš su visai mažu skai-čiumi atstovų buvau priešin-gas, ir sakiau pamatysite, kad iš tų nutarimų nebus joki-os naudos, taip ir buvo. Tik-tai gaisšinimas brangaus laiko Seimuose!

Kun. P. Saurusaitis.

Nauji sumanymai naujas darbas.

VYČIŲ DOMAL. Lietuvos Vyčių IV Kongre-sas nutarė įvykinti daug svarbių permainų, sumanymų ir pagerinimų Vyčių organiza-cijoje. Nuo Naujų Metų nu-tarta Wilkes-Barre leisti "Vy-čių" savaitraščiu, išreikšta pa-gaidavimas, kad Vyčiai prisid-ėtų prie platinimo katalikų spaudos ir surengimo Katalikų Spaudos Savaitės, taip-pat su-manyta sutvarkyti ir išdirbti projektą Vyčių milicijai, su-rengti žaislų vadovėlių, prives-ti Vyčių organizacijos reikalus prie galutinios tvarkos. Vieni sumanymai pavesta išpildyti Liet. Vyčių Centro Valdybai, kitiems apdirbti paskirta į-vairios komisijos. Išsyk tų visų nutarimų ir pagaidavi-mų nebus galima įvykdin-ti. Kol dalykai susitvarkys, paaiškės, gal praeis savaitė, kita, bet tas neturėtų blogai atsiliepti ant Vyčių organiza-cijos reikalų ir Vyčiams reikė-tų tą organizacijos tvarkymosi laiką sunaudoti savai naudai. Centro Valdyba, Komisijos savo darbo pasekmingai nen-uveiks be visų Vyčių paramos. Išleisti "Vyčių" savaitraščiū tik tuomet galėsime, kuomet mūsų organizacija paangs iki 5.000-7.000 narių. Todėl, drau-gai Vyčiai ir draugės Vyčės, iki Naujų Metų išauginkime Vyčių organizaciją iki 7.000 narių. Stokime darban išsi-juosę ir gyvu žodžiu skatinki-me Amerikos jaunimą prigru-

lėti prie prakliniausios jaunimo draugijos - Vyčių organizaci-jos. Išjudinkime savo visas pajėgas, gabumus-pritraukime prie Vyčių organizacijos šim-tus naujų narių. Tverkime naujas kuopas, senąsias di-dinkime. Nuo pasekmingo mūsų organizacijos augimo, prigulės ir pasekmingas įvyki-ninimas L. V. IV Kongreso nutarimų. Prie "Vyčio" iš-leidimo savaitraščiu reikės ne-mažai pinigų. Narių makes-niais neužkišime visų spragu, neįsteigsime savo spaustuvės. Kaikuriuos kuopas, atskiri na-riai suparto tą dalyką ir iš-anksto pasižadėjo po šimtą, ki-tą dolerių paskolinti "Vyčio" spaustuvės inrengimui. Dau-gumė net aukų jau sudėjo. Kurios kuopos dar to nepada-rė, tegul dabar išpildo šventą savo pareigą Vyčių organiza-cijos linkui. Centro Valdyba netrukus išdirbs paskolų prie-mimo projektą, pagamins pa-lindinėjimus, pagal kurių ir tu-rės tvarkyties "Vyčio" savait-raščio bizniškoji pusė. Žino-ma, paskolos bus reikalingos tik pradžiai viso šio milžiniš-ko darbo.

Vyčių organizacijai paau-gus iki 5.000 narių ir pasko-las galėsime sugrąžinti ir dar pagerinti naujos katalikiškos spaustuvės biznį. Visi dabar kreipkime kuodidžiausią domą į "Vyčių" ir žadamą inrengti spaustuvę: paremkime tuos naudingus ir būtinai jaunimui reikalingus sumanymus savo centais. O kad "Vyčiai" sa-vaitraštis lygiai tarnaus visai Amerikos lietuvių katalikiškai visuomeni, tai, beabejonės, visiems lygiai šis reikalas rū-pės ir lygiai visų bus remia-mas.

Iki Naujų Metų "Vyčiai" išeidinės po šenovei: du syk į mėnesį.

Kitas L.V. IV Kongreso nu-tarimus gal pasiseks lengviau sutvarkyti. Apie tai savo lai-kui bus pranešta visuose katali-kiškuose laikraščiuose po-draug, žinoma, ir savame or-gane.

Bet pirm visako vykinkime svarbiausį L. V. IV Kongreso nutarimą - steigkime savo savaitraštį. Prie to galime jau ir šiandien rengties. Kuo greičiau išauginsime savo organiza-ciją, kuo daugiau su-rinksime savo spaustuvės in-rengimui pinigų - tuo grei-čiau turėsime "Vyčių" savait-raštį, visuomenišką katalikų laikraštį. Tai mūsų šiandie-ni svarbiausias tikslas.

J. E. Karosas L. Vyčių Pirmin.

P. S. Su užklausymais apie Lietuv. Vyčių organizaciją, "Vyčių" paskolas galime kreip-ties pas šias ypatas: J. E. Ka-rosas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.; J. B. Salunus, 866 Bank St., Waterbury, Conn.; P. Mulevičius, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

Tamas Šeimas. Kingstono ir aplinkinių miestų jaunimo žymus veikėjas. Lietuvių 3-ios Dienos, surengtos Valley View Parke, sekretorius ir vienas iš rengėjų Liet. Vyčių IV Kongreso, kuris įvyko Wilkes-Barre, Pa. liepos 10, 11 ir 12-tą dieną.

Kad tik sveikas būtum.

Kam Dievas duos ir per daug jmes.

Ta pati ranka muša, ta pa-ti glosto.

Kas girdėti Lietuvių kolonijose.

P. KARUŽA SUGRĮŽO IŠ EUROPOS.

Brooklyn, N. Y. 17 d. lie-pos, Draugelio salėje p. Ka-ruža turėjo pasikalbėjimą su vietiniais lietuviams veikėjais apie savo kelionę po vakarinę Europos dalį.

P. Karuža pradėjo pasakot apie savo kelionę, nuo pat išvažiavimo iš New Yorko į Stockholmą, važinėjimą iš Londono į Paryžių, Šveicari-ją ir iki vėl pasiekė Ameri-ką. Kelionėje išbuvo tris mė-nesius.

Pribuvus jam į Stockholmą, buvęs suteiktas įgaliojimas jam nuo Draugijos del karės n. š., važiuot į Rymą pas po-piežių, išprašyti paskirti Lie-tuvių dieną, kurioj bus ren-kamos aukos po katalikiškas bažnyčias. Ryman p. Karu-ža negalėjęs nuvažiuoti, nes italų valdžia neįsileidus. Aplankęs Londoną ir Paryžių, va-žiavęs į Šveicariją į šaukiamą konferenciją. Važinėjimas po Franciją ir Angliją, esąs la-bai ap sunkintas iš priežasties karės, taip kad ant kožno žingsnio, darą kratas ir bile į vietą neleidžia važiuoti. Iš Francijos į Šveicariją labai sunkiai išgavęs. Valdininkai netikėtai, kad iškratė iki ma-žiausiam daiktui, bet dar tu-rėjęs į dvi valandi visą savo biografiją ir tikslią kelionės ant popieros surašyti valdinin-kių akyste.

Šveicarijoje susitikęs ir su katalikų atstovais kun. Bartuška ir Dr. Bielskiu. Čia p. Ka-ruža papasakojo, ką tie atstovai Lietuvoje matė ir patys patyrė nuo vokiečių geležinės letenos.

P. Karuža pakartojo atsto-vų papasakojimus, maždaug tokioj formoj:

Įvažiavus jiems į Vokietiją, vokiečių valdžia sutiko juos gana mandagiai ir pavėlįjimą suteikus atsilankyti visoj Lie-tuvoj; bet vienų nepaleidus, pridavus jųjų kelionę daboti Stepuitai.

Važinėjant po Lietuvą, vi-sur vokiečių oficeriai, juos vaišinę ir bandę suteikti jiems gerą išpuđį ir parodyti jų, ty. vokiečių gerą šeiminkavimą užimtose vietose. Aplankę Vilnių, Kauną ir Šiaulius, gavę leidimą apsilankyti ir savo tėviškėse. Kun. Bartuška Pilviškiuose, Suvalkų gub. ir Dr. Bielskis Beisogaloje Kauno gub.

Lankydamiės tėviškėse, tu-rėję progos pamatyti padėjimą sodžių.

Sodžiuje gyvenimas nėsąs taip blogas, kaip kad yra mie-stuose. Turį pasislėpę val-gių; nekurię turį užslėpę vi-sus gyvulius.

Gyvulius slėpią taip: iška-sa didelę duobę pamiškėje, su-varo ten gyvulius ir apdengę šakomis laiko. Jeigu užtin-ka vokiečiai, paima ir ūki-ninką smarkiai nubaudžia. Esanti baudžiava įvesta daug sunkesnė, negu seniau kad bu-vus. Ukinkinai turį eiti dva-riant dirbti po dvi dienas sva-ritėje, be jokio atlyginimo. Jeigu kuris pasivėlina vieną valandą, tas turi vieną dieną viršaus dirbti. Visokių esą skundų, šnipinėjimų ir baudi-mų.

Užėmus vokiečiams Lietu-vą, buvę sudaryti buriai ka-reiviu, kurie eję sodžius nuo sodžiaus ir išrekvizavę tur-tą sistematiškai. Paimdami tur-tą ir duodami kvitąs vokiškai rašytas, su kuriomis daug lietuvių labai nukentėję delei-dami. Prieimti, kad dabar no-rint suteikti pagelbą lietu-viams reikalinga kas mėnuo 12.000 dolerių.

Didelė pašalpa esanti reika-linga ir tiems kurie esą Vokietijoje nelaisvėje. Kun. Steponavičius turįs surašęs 20.000 lietuvių belaisvių Vokietijoje. p. Karuža sako kun. Stepona-vičius per Velykas siuntęs be-laisvius dovanų, kurių buvę 10.000 siuntinių. Tie siunti-niai susidėję daugiausia iš

škė ne 100 pudų grūdų, bet žiurkių ir komendantas primė-tes bėdą ant ūkininko, kad, girdi tu pats parašei tokią kor-čiukę ir dar pinigų nori? Ir taip daug vietų mūtų žmonės buvę apgauti nesąžiningų vo-kiečių.

Daktarų miesteliuose nėra, jeigu suserga turi važiuoti ko-kį 20 mylių pas karišką dak-tarą, bet nuvažiavę randa to-kią eilę pristoję žmonių, kad turi laukti kelias dienas ir la-bai tankiai, grįžta nepriėjęs prie daktaro. Kuris prieina, nesušneka, vienok pinigų di-deliu atplau.

Tai maždaug toks esąs so-džiaus gyvenimas.

Miestuose gyvenimas esąs nepakenciamas. Darbų jokių nėra; fabrikai uždaryti; pra-gyvenimas neapsakomai bran-gus ir iš miesto neįsileidžia iš-važiuoti. Vaikščioja žmonės apdirskę ir alkani.

Iš Vilniaus į Kauną negi iš Kauno į Vilnių niekas ne-gali atvažiuoti. Laiškus per-neša bobos arba elgėtos ir jei-gu sugauna, valdžia nubaud-žia. Tokiu būdu kun. Dr. Bar-tuška buvo nubastas 1.000 markių užsimokėti ir savaitę Kauno kalėjime sėdėti, už pa-siuntimą laiško į Ameriką ir iš Beisogalos kun. Dambrauskui į Kauną.

Iš Beisogalos kun. Bartuška pasiuntęs laišką kun. Dam-brauskui per elgetą, kurį val-džia nutvėrė, atėmė tą laišką ir kun. Dr. Bartušką nubaudė.

Vokiečių valdžia labai pridabojanti inteligentus veikė-jus; knygų daug išgabėję į Vokietiją.

Atstovams esant Vilniuje, pasisekė pasiliuosuoti nuo Steputaičio pusantrios valandos ir tuom pasinaudodami, atlai-kę slapta susirinkimą su Vilniaus lietuviams inteligentais, kokioj tai restauracijoje. Padarę šokių tokius nutarimus nors laiko nebuve.

Susirinkime buvęs ir Dr. J. Basanavičius, bet kaip pama-tę atstovus, pradėjęs verkti ir nieko negalėjęs pasakyti. Pirmieiviai, Janulaitis su Biržiška, apspietę kun. Bar-tušką ir su ašaromis prašę, kad sugrįžęs į Ameriką pasakytų amerikiečiams socialistams, kad mestų tas kvailas barnes, nes dabar nelaikas, o imtūsi gelbėti Lietuvą, kad jos žmo-nės badu neišmirty.

Miestuose ir miesteliuose e-są pristeigtų paleistuvystės na-mų, kur tėvas savo dukteris, o vyrai moteris, siunčia ant uždario, delei palaikymo sa-vo gyvasties. Kaimuose dar nėsą išsiplatinę, nes kaimie-čiai dar įstengia su paleistu-vyste kovoti, bet miesčionys prispirti skurdo ir bado, nei-šlaiko. Iš tos priežasties pla-tinasi ligos ir daugelis miršta, nes nėra daktarų.

Kurie gauna darbo prie ka-simo tranšėjų, gauną užmokė-ti 2 markes į dieną, bet pra-gyvenimas kaštuojąs nuo 8 iki 12 markių į dieną.

Esą įsteigtų maitinimo pun-ktų, bet tos draugijos delei mažo turto nepajėgia paka-ktinai žmones pavalgydyti.

Tiek maž daug p. Karuža papasakojo ką girdėjo nuo at-stovų sugrįžusių iš Lietuvos.

Tolesniai, sako p. Karuža, kaip sugrįž katalikų atstovai į Ameriką (jie čia busių už poros savaitių) važiuosį drauge po lietuvių kolonijas ir šaukšty susirinkimus vietinių draugijų ir bandysią užvesti sistematišką aukų rinkimo bū-dą. Prieimti, kad dabar no-rint suteikti pagelbą lietu-viams reikalinga kas mėnuo 12.000 dolerių.

Didelė pašalpa esanti reika-linga ir tiems kurie esą Vokietijoje nelaisvėje. Kun. Steponavičius turįs surašęs 20.000 lietuvių belaisvių Vokietijoje. p. Karuža sako kun. Stepona-vičius per Velykas siuntęs be-laisvius dovanų, kurių buvę 10.000 siuntinių. Tie siunti-niai susidėję daugiausia iš

duonos šmotelių. Tas siuntimas atnešes tokią naudą, kad vokiečiai tuos išskyrę iš lagerių ir geriau prižiūrėdavę, nes iš to persitikrė, kad tie belaisviai nėra rusai, o lietuviai. Tad kun. Steponavičius prašęs siųsti tiems belaisviams nors kokią dovaną, su pažymėjimu kokių nors lietuviškumui, kad vokiečiai galėtų atskirti nuo rusų.

P. Karuza žadėjo savo veikimą Europoje, viešai pranešti per spaudą, o kuomet atvažiuos anie du atstovai, tie irgi gyvu žodžiu papasakos važinėdami su prakalbotomis.

Brooklynietis.

Lietuvių R. K. P. Blaivininkų Susiv. A. 42-ra kuopa pilnai pasirengus sutikti VI BLAIV. SEIMĄ.

Liepos 18 d. š. m. nepaprastame kuopos susirinkime tapo apkalbėta ir sutvarkyta galutinai Seimo ir Seimo vakarų projektas. Idant atsakančiam viską sutvarkius buvo išrinkta iš kelių sąnarių tam tyčia specialė komisija, kurios uždovim bus vakarus rengti, delegatus priimti ir tt.

Atvykusiems iš kitų miestų delegatams apsiėmė vietiniai blaivininkai paripinti apstojimui vietas, taip jog, kas norės, tam nereiks eiti viešbutin. Pribuvusieji delegatai svietiškieji kreipkitės ant sekančio antrašo: **Mr. Kašėta, 161 Ames St., Montello, Mass.** Kunigai kreipkitės į šv. Roko kleboniją, 20 Webster St., Montello, Mass. Norintieji apstoti viešbutyje ras vietas **Norris Hotel, 75 Commercial St., Brockton, Mass.,** netoli nuo Brocktono gelžkelio stoties.

Posėdžiai atsibus šv. Roko parapijinėje svetainėje, kamapas Webster ir Fletcher gatvių. Pasveikinimo laiškus ir telegramus į Seimą siųskite šiuo antrašu: 20 Webster St., Montello, Mass.

Posėdžiams užibaigus ant radienio, rugpūčio 1 dieną, 7:30 val. vakare. Tautiškaime name bus negirdėta pramoga. Programas bus labai platus ir įvairus, linksmas ir naudingas. Brocktono ir So. Bostono Bažnytiniai suvienyti chorai išpildys visą p. Sasnauskio kantatą "Broliai." Be to dainuos daug linksnų dainų, sojų... Išsilavinus orchestra gries apie tuziną gražių, širdžiai malonių šmotelių.

Apart to viso bus dar kelias pamokinančių ir naudingų prakalbų. Kalbės gerbiama svečiai: kun. J. J. Jakaitis iš Worcester, Mass., kun. Dr. F. Augustaitis iš Girardville, Pa., kun. H. Valaitis ir kiti. Geistina, kad kuoskaitlingiausiai atsilankytų į šį vakarą.

Ižanga suaugusiems 35 ir 25 centai. Vaikams tik 10 centų.

Antras vakaras.

Toliaus, jei Seimo sesijos trauksis ir trečiadienį, tai vakare 7:30 val. bus prakalbos, dainos, drilai ir tt. Šv. Roko svetainėje.

Labai pageidaujama, kad nei vienas montelietis lietuvis nepaleistų Piln. Blaivininkų Seimo vakarų. Tokią progą dar pirmą kartą turi montelietčiai, kitą panašią negreit sulauks...

Po Seimo tikimasi, kad daugelis mes vartoje svaigalus ir seks šventą ir prakilių pavyzdį — pavyzdį Pilnosios Blaivybės. Valio Pilnųjų Blaivininkų Seimas ir susivienijimas, Valio!

Seimo Rengimo Komisija.

ATHOL, MASS.

Puikus vakaras.

Liepos 16 d. šv. Pranciškaus parapijos mažojo choro atsibuvo koncertas, surengtas p. vargoninko, P. Vyšniausko. Jis pats ir buvo vedėju šio vakaro.

Programas buvo tokis: — 1) "Pasveikinimas svečių"

deklemavo p-lė Adelė Monkevičiūtė.

2) Choras sudainavo "Lietuva tėvyne mūsų."

3) Sveiki broliai dainininkai!

4) "Broliai vienybėn," — deklemavo Emilija Puščiūtė.

5) "Tikiu" A. Morkevičiūtė.

6) Choras "Sėdžiu pas langelį."

7) "Mylavos" deklemavo P. Baltrašūnaitė.

8) "Iš kur karė" E. Puščiūtė.

9) Choras "Oi ant kalno liepelė."

10) "Sėdžiu pas langelį."

11) "Pasakyk man mielas" deklemavo J. Dovidonaitė.

12) Dijalogą atlošė Burbaitė, Dovidonaitė ir Laščinskaitė.

13) Choras "Kumelaitė ir Ubagas."

14) "Drąsiau" deklemavo E. Tamošūnaitė.

15) "Pasikalbėjimas su upe-liu" Ad. Monkevičiūtė.

16) "Spalvos" atlošė šios p-lės:

a. Apolonija Petrauskaitė b. Burbaitė "baltas." c. Dovidonaitė "raudonas." d. A. Morkevičiūtė "mėlynas." e. Anast. Morkevičiūtė "ružavas." f. A. Andriliunaitė "žalias." g. A. Tamošūnaitė "geltonas." h. A. Petrauskaitė "juodas"

17) "Ir kogi man norisi verkti" deklemavo S. Laščinskaitė.

18) Choras "Čigonėlis."

19) Prakalba, kalbėjo moksleivis K. Bajoriunas apie vaikų auklėjimą, kur buvo labai graži pamoka tėvams.

20) Choras "Čiulba ulba paukšteliai."

21) "Kareivio mirtis" deklemavo E. Puščiūtė.

22) Choras "Kada noriu verkiu."

23) "Po mušio" deklemavo J. Dovidonaitė.

24) "Ant Vislos" S. Laščinskaitė.

25) Choras "Lakštingalė."

26) "Kur namas mus" deklemavo Ap. Petrauskaitė.

27) "Tinginėlis" J. Majauskiūtė.

28) Kvartetas "Kur mano tėvyne" sudainavo: Majauskiūtė, Burbaitė, Dovidonaitė ir Laščinskaitė.

29) "Užia giružė" deklemavo A. Baltreniūtė.

30) "Papratimas" E. Tamošūniūtė.

31) "Aš myliu" A. Čepulionaitė.

32) Choras "Labanakt."

Šios visos augščiau minėtos p-lės, neišskiriant nei vienos atliko kuopnikiausiai savo uždovtis. Matyt, buvo gerai išmokiusios savas roles. Nemažai užžavėjo klausytojus ir didelę intermę padarė ant jų dvasios. Užtat užsipelnę pagarbą ir pagyrimą. Geistina bātų, kad tos p-lės ir ant toliau nesiliautų dirbusios. O Atholietčiai susilauksime naujo jaunimo gyvesnio ir tvirtesnio lietuviškojo dvasiojo.

A. Grigaliūnas.

NORWOOD, MASS.

Birželio 25 d. svečių būrelis susirinko pas Feliksą Karpavičių ant jo sūnaus krikštynų, kur besilinksminami neužmiršo nei savo brolių Lietuvoje. J. Jaruševičius užmanė parinkti aukų del nukentėjusių nuo karės ir kiti tam pritarė aukavo šios ypatos:

J. Jaruševičius \$1.00, J. Tatasianus 50c., F. Karpavičius 45c., Ald. Jaruševičiūtė 35c., T. Karpavičius 35c., P. Pupalaigis 25c., J. Smelstorius 25c., S. Kamarauskas 25c., B. Juntas 25c., And. Pupalaigis 10c., viso \$3.75c. Pinigai perduoti vietiniam T. Fondo skyriaus komitetui.

Tautos Fondo sekr. P. Kudirka.

CLEVELAND, OHIO.

Smagi pramoga.

Liepos 16 d. L. Vyčių 16 kuopa buvo surengus puikią pramogą ant tyro oro, parke.

Pramoga prasidėjo 3 val. po pietų. Pirmiausia užgaudė benas visokiais balsais. Marlonu buvo klausytis. O dar buvo smagiau, kai emė lietis balsai Vyčių choro. Tai parkilnus jausmai perėmė visą žmogų, pakėlė upą, pralinksmino dvasią. Ištikro Lietuvos Vyčiai atlieka pasigėrėtinius, naudingus darbus. Po to puikiaus dainavimo pasigirdo malonūs balsai švilpynių, klarnetų ir triubų.

Už gražų grojimą už puikų dainavimą publika gausiai plojo rankomis.

Palinksminimas tęsėsi nuo 3 val. iki 6 val. vak.

Mieli tautiečiai leiskite savo sunus ir dukteris prie Lietuvos Vyčių o jie turės ten didžiausią naudą, prasilauš gražiausiuose dalykuose ir suteiks visuomenei daug smagumo.

Lietuvos Jaunikaitis.

ATHOL, MASS.

Mirė jauna mergelė.

Liepos 8 d. persiskyrė su šiuo pasauliu Emilija Vinciu-naitė, 22 metų amžiaus. Ji liepos 3 d. buvo nuėjus į vestuves pas pažįstamus. Sugrįžus naktį pasijuto negerai. Buvo pašauktas daktaras, bet jis didelės ligos nepripažino. Buvo pašauktas kitas, kurs sakė, jog jai pakenkė kokie nors valgiai. Sunkiai pasirgraužiai slaugėjo jos tetulė Pavgus, numirė. Sergančią ją lina Baltriniėnė ir šv. Onos narės.

Velionė buvo dora, gera mergelė. Prigulėjo prie L. Vyčių kuopos, Blaivininkų kuopos ir šv. Onos dr-jos. Palaidota labai gražiai. Kun. P. Meškauskas ir šv. Onos dr-jos narės paėmė iš namų ir lydėjo bažnyčion.

Velionė turėjo brolių Bostone, Mass.

Jos draugė.

BROOKLYN, N. Y.

Išvažiavimas.

Liepos 16 d. Karalienės Aniolų par. choras — didelių ir mažų — turėjo išvažiavimą į Magle Grove parką. Programas susidėjo iš tautiškių žaislų ir dainų po vadovystę p. A. Kvedero. Dainos gerai išėjo, taip kad daug svetimtančių apstojė ir klausėsi. O kai choras nustojo dainuoti, tai klausytojai išreiškė savo padėką ir pasitenkinimą del jų plojimų.

Su gailėsčiu ir sarmata turriu pasakyti, jog išvažiavimas neapsėjo be svaigalų. Ištuštino porą bažkučių alaus. Prie to tuštino prisidėjo net priaugliai.

Broliečiai ir sesutės, supraskite, kas negerai, meskime blogus papročius, būkime pavyzdžiu tamsesniems mūsų tautiečiams.

Ten buvęs.

BROOKLYN, N. Y.

Nelaiminga mirtis kūdikio.

Liepos 16 d. šeštą valandą vakare po No. 143 North 9 g. Vaitukaitienė pasiguldė kūdikį vienų metų amžiaus į vežimėlį, kitą ant rankų. Po langu sėdėdama migdė; Tėmijo į kitus žaidžiančius ant gatvės suvis nepatėmijo, kai nelaimingas kūdikis išlipo iš vežimėlio ir nuo antrų lubų ištiško per langą, sumušdamas į geležinę tvorą savo galvutę. Paimtas į ligonbutį, sekančią dieną numirė. Didelis nusiminimas tėvų iš baises nelaimės ir nors nelaimių negalima išsisaugoti, bet vis motinos atsargiau su kūdikiais.

K. D.

EASTON, PA.

Ačiū.

Visiems eastoniečiams tarin širdingą ačiū už aukavimą del p. Al. M. Račkaus prakalbų. Darykūi virtus kitaip ir nesurenngs prakalbų pasirodo, kad surinktieji pinigai bus paskirti Lietuvos Vyčių knygynui. Aukavo šios ypatos:

K. Sližius 25c., V. Eglinskas 5c., K. Lukauskas 20c., V. Skirmontas 10c., J. Vaisvilas 5c., B. Ulbaitė 10c., A. Gailius 10., J. Straučius 25c., K. Pareigys 10c., K. Ulba 25c., J. Silius 10c., J. Gemulis 10c., O. Josaitė 10c., A. Kulnius 25c., J. Klipštas 25c., J. Siaurasis 5c., A. Usas 10c., V. Stanevičius 25c., P. Lukauskas 25c., M. Balsienė 10c., J. Šimkus 10c., P. Klora 25., V. Sakalauskas 25, A. Danielius 25, S. Adomaitienė 25, S. Juškienė 10, J. Adomavičiūtė 25, J. Gedvilienė 20, P. Jurkus 10c., J. Zelega 10c., O. Zeligienė 5, B. Ruigaitė 5, P. Lapė 10c., V. Ubavičius 10c., V. Andriekiavičiūtė 25, A. Jurikienė 7, J. Kardelis 15, N. Zansitienė 25, V. Zeudanskaitė 10, S. Zansitis 10, L. Rautkis 10. Lietuvos Vyčių mitinge 51c., parinko p. J. Žausitis.

Viso yra \$6.53, ta visa suma bus pavesta Lietuvos Vyčių 34 kuopos knygynui.

St. A. Striaukas.

HOMESTEAD, PA.

Piknikas.

Liepos 26 d. š. m. Homestead Parke Lietuvos Vyčių 11 kuopa rengia pasilinksminimą t. y. pikniką. Pradžia bus 10:30 ryto, bus lietuviškų ir angliškių šokių. Bus saldžių gėrimų ir šaltos košės (ice cream). Nuširdžiai kviečiame visų tautiečių atsilankyti kaip Homesteadiečių taip ir apielinkės. Kviečiame visus be skirtumo, senus ir jaunus ir mažus. Galėsit pažaisiti su mumis ant tyro oro, būsit pilnai užganedinti.

Kviečia Liet. Vyčių 11 kp.

CHICAGO, ILL.

Spaudos draugijos susirinkimas.

Visuotinas susirinkimas L. K. Spaudos Draugijos buvo laikytas liepos 3 d. vakare šv. Jurgio parap. svet.

Buvo išrinkta valdyba susirinkimo vedimui, kurion pateko pirm. kun. Ežerskis, rašt. P. Cibulskis.

Pirm. atidarius susirinkimą senasai rašt. kun. V. Kulikaukas pakviesta perskaityti protokolą iš praeito susirinkimo, kuris tapo vienbalsiai priimtas.

Priimta mandatai ir perskaityta delegatų vardai.

Finansų rašt. kun. Kulikaukas išdavė raportą iš draugijos piniginio stovio, kas po apsvarstymui vienbalsiai priimta.

"Metraščio" atskaita pasirodė dar neužbaigta. Išrišimui nekurių paimnesių tame reikale dalykų išrinkta komisija kurion pateko kun. Ežerskis, kun. Ig. Albavičius, kun. V. Kulikaukas ir P. Cibulskis.

Valdybon ateinantiems metams išrinkta: pirm. kun. Ežerskis, jo padėjėju kun. Ig. Albavičius, rašt. J. Tumasonis, izd. Nausėda, izdo globėjais A. Nausėda ir P. Cibulskis.

Literatiškon komisijon išrinkta kun. V. Kudirka, kun. Albavičia, kun. F. Kemėšis iš Bostono ir kun. P. Lapelis.

Knygų revizijos darbas pavesta p. Klimui ir izdo globėjams. Perskaityta kuopų inėšimai iš kitų miestų. Nutarata išleisti kalendorių 1917 metams, kurio kaina būtų 10-15 centų.

Sekantis visuotinas susirinkimas nutarta laikyti Chicagoje šv. Jurgio parap. svet. Nutarta atsiskauti į Amerikos lietuvius kunigus, kviečiant prisidėti išplėsti Spaudos Draugijos veikimą visose kolonijose. Draugijos reikalus garsinti "Drauge" ir "Darbininke."

P. Cibulskis. prot. rat.

BROCKTON, MASS.

Moksleivių susirinkimas.

Liepos 17 d. š. m. A. L. R. M. S. IV-os kuopos atsibuvo susirinkimas. Kuopos pirmininkui nesant, susirinkimą

atidarė raštininkas p. A. Budreckis. Tam vakarui pirmininku tapo išrinktas kl. Pr. Juškaitis. Praėjusio susirinkimo protokolai buvo skaitytas, likos priimtas.

Po tam kl. Pr. Juškaitis trumpai prakalbėjo į moksleivius ir skaitė nuo kun. Pr. Virmauskio IV-os kuopos moksleiviams laišką. Laiško turinys buvo išreiškimas padėkos už dalyvavimą joje pirmiejiu iškilnėse, gerus jam linkėjimus; ant galo skatino prie didesnio veikimo "pešamos tautos Lietuvos dirvoje." Galiausiai ramino IV-os kuopos sąnarius esą "nors aš ir persiskyrė su jumis, bet dvasioje nepersiskirsiu niekadoms."

Toliaus buvo kalbama ir svarstoma kaip ir koki būdu pabudinti iš miego rytinių valstijų miegančius moksleivius. Vienbalsiai tapo nuspręsta vykinti šios apielinkės moksleivių apskričio susivažiavimą So. Bostone. Tame reikale, su Bostono ir Worcester'io ir kitais moksleiviais susižinoti ir iš vien dirbti, tapo išrinkta komisija. Komisijon pateko: kl. Pr. Juškaitis, pp. J. Ramanauskas ir Alf. Budreckis. Susivažiavimo laikas paliktas paskirti komisijai, bet turi įvykti prieš būsiantį moksleivių seimą Chicagoje.

Kadangi jau mūsų seimas nepertoli, tai gerbiams moksleivėms ir moksleiviai rytinėse valstijoje esanti subruskime, rengimės prie šio susivažiavimo. Į Chicago mums daveilni, jei ne visiems, pertoli keliauti, o į Bostoną beveik vis galėsime. Būtų geistina, kad manantieji dalyvauti išlaiko praneštų. Kol kas galite siųsti ant sekančio antrašo: **Pr. Juškaitis, 20 Webster St., Montello, Mass.**

Tarp daugelio kitų inėsimų susirinkime, tapo sumanyta parengti bent vieną puikią pramogėlę: sulosti neilga pamokinanti veikalėlį ir pasakyti naudingą prakalbą. Veikalėlį parūpinimu, rolių paskirstymu ir mokinimu vienbalsiai išrinktas kl. Pr. Juškaitis. Sumanyta taipgi įsteigti vakarinias lietuvių gramatikos pamokas. Pamokos atsibus pirmadienio vakarais 7:30 valandose. Į jas galės atsilankyti ne vien moksleiviai, bet ir Vyčiai ir kiti. Mokys kl. Pr. Juškaitis, šv. Roko svetainėje.

Kitą susirinkimą nutarta laikyti 24 liepos, tuojau po liet. gram. pamokų. Prie kp. prisirašė ir užsimokėjo į susivienijimą už visus metus sekančieji: Panelė Apolonija Abračinskaitė ir p. Jonas Kašėta. Randasi dar ir daugiau šiame mieste lankančių "High Schools", bet kiti labai nerangus, o ypač pas paneles tas nerangumas tūno. Tikimasi su laiku visus patraukti prie susivienijimo. Tik labiau dirbkime, rodykime pavyzdį kitiems, o jie persitikirinę seks mūsų geroms pėdoms.

Moksl. Susiv. Bitelė.

Atliekam artistiški darbus ir už pigią prekę. Taipgi padarome didesnius pavėsius.

Mūsų adresas: 250 W. 4-th St., S. Boston, Mass. (Arti C St.)

NAMAI ANT PARDAVIMO.

6 šeimynų namai ir del 1 šeimynos su 8 kambariais, maudyti ir hitoki įtaisymai, vištynčia ir etc. Daugiau kaip 14.000 pėdų žemės.

Parduosime visai pigiai. Atsiskaukite.

37 Waverly St., Brighton, Mass.

Gerai perskaityk!!!

APSVARSTYK IR PAGALVOK, o kada persitiksini, kad pas mumis viskas pigiau, kaip jūsų miesto krautuvėse, tada pasiskubink parsitraukti nors vieną sau reikalingą daiktą iš mūsų. Mes nupirkome didelę daugybę visokių tavorų už labai pigią kainą. Dėlto ir jums galime pigiai parduoti. Pamėgink, ir kuomet jums patiks, apie tai pasakyk ir savo pažįstamiems ir draugams. Tegul ir jie nuo mūsų nusipirks, o jums už pasakymą visuomet padėkavos.

ŠTAI MŪSŲ TAVORAI IR PREKĖS.

1. Drukuojama mašinėlė, labai aiškiai drukuoją, lė, galima ją ir į švarko kišenių įsidėti. Labai vikievienam tinkama, labai stipriai padaryta, nedidešiams naudinga ir paranki. Jos kaina buvo 30 dolerių. O mes parduodame už \$7.50.

Kitą didesnė drukuojama mašinėlė, kokią naudojama visuose ofisuose. Jos vertė 100 dol., o mes parduodame už \$16.50.

Ir dar viena vardu Number - one \$24.50

Auksinis atramentas. Atrodo labai gražus laiškas tuo atramentu parašytas. Kiekvienas gavęs tuo atramentu parašytą gromatą negali atsidžiaugti, taip kaip jam šimta dolerių dovanotumei. Bonkutės kaina \$1.00.

Sidabriniai miteliai užpilti ant atramento, blizga, atrodo labai gražiai. Tinkami meilingiems laiškam rašyti — 50c.

3. Geriausios britvos skusties. Nei Anglijos karalius Jurgis neturi geresnių už šitas. Atrodo kaip per saldų pieną plaukia. Labai aštrios. Kaina \$1.50, \$2.50, \$3.50 ir \$4.00. Kiekviena britva gvarantuojama. Jei nebus gera, atsiųsk mums atgal, o mes į tos vietą duosime kitą. Nors dešimtį kartų gali mainyti.

4. Grynos skuros pustai (diržai). Kaip ant jų britvą papustai, tai ji ima barzdą, kaip dalgis žolė. Kaina \$1.00, \$2.00 ir \$3.00.

5. Geriausi galastuvai britvoms ir peiliams galastai \$1.00, \$2.00.

6. Ar girdėjai kuomet apie žiūrą? Tai labai puikus daiktas. Nuėjes teatran, į pikniką arba kur į laukus, prisidėk žiūrą prie akių ir visus toli esančius daiktus pamatysi, nors daiktas, mergina, ar vaikas būtų už 10 mylių tolumoj. Atrodys, kad tai matai prieš save tik už kelių žingsnių. Ir viskas kuaiškiausiai matoma. Daug džiaugsmo turėsi, kuomet tavęs ištoli niekas nemato, o tu viską matai. Gera žiūrą išgypti dar ir turinties silpnas akis. Pamėgink nusipirkti. Kaina labai pigi, tik \$4.00, \$6.00 ir \$8.00. Paaukuoti, su šilkiniais pasaiteliais, taip vadinami inžinieriški \$18.50 ir \$23.50.

Kas pirs šiomis dienomis ir prišius šį apgarsinimą podraug su pinigais, tam duosime geras dovanas: porą šilkinų pančekų ir šilkinę skeptaitę. Tik reikia paminėti, kokių pančekų nori — ar vyriškų ar del merginų.

Pinigus ir laiškus siųskite tokiuo adresu:

Jack Mailing Order Co., General Delivery, Terre Haute, Ind.

1) Ar reikia gerų baiseklių (dviračių), kurių nereikėtų nuolat taisyti, kuriais būtų lengva važiuoti ir būtų nebrangūs? Jei tokių nori, pirk iš mūsų. Savo mieste tokių negausi nei už 40 dolerių. O pas mumis su dubeltavais roberiais kaina \$12.00. Vadinami pirmo gatunko \$18.75.

Prie kiekvieno baiseklio duodame dovanai dar triūbą del signalo vertės \$3.00. Pasiskubinkite nusipirkti, nes nedaug teturime.

2) Ar žinai svieto mandrybę, kad į penkias minutes galima nuvažiuoti 10 mylių štyminiu baisekliu? Ryto metu į darbą nereikia anksti kelties ir vakare suvargus po dienos darbo ilgai eiti namo. Kas turi štyminį baiseklį, tas nejaūčia nuovargio. Labai gerai galima pasivažinėti, juo važiuoti nereikia jokio mokslo. Su kiekvienu tokio baiseklio mes duodame aiškius nurodymus, ką greitai galima suprasti. Mūsų kaina labai pigi — \$75.00, \$85.00 ir \$125.00.

3) Auksinis laikrodėlis gryno aukso, 14 karato, 17 akmenų, kaina tik \$32.50. Lenciūgėlis auksinis \$13.25 ir \$15.50.

4) Auksinė plunksna, pati atramentą pritraukia, 14 karato aukso — \$1.00, \$2.00, \$3.00, \$4.00 ir \$5.00. Turime daug visokių armonikų, koncertinų ir tt. Pinigus ir laiškus siųsdami adresuokite:

Jack Mailing Order Co., Gen. Del. Terre Haute, Ind.

PLATINKITE

"Darbininko" leidinius.

Prisišaukimas

Katalikiškų organizacijų šiemetiniai seimai nusprendė nuo 22 iki 29 spalio šių metų laikyti Katalikų Spaudos Savaitę, kurioje bus agituojama už katalikiškų laikraščius, renkamos prenumeratos, parduodamos knygos ir brošiūrės, aiškinama katalikų spaudos svarba ir skatinama žmonės prie didesnio savo laikraščio ir knygos pamylėjimo. Kaip svarbus lietuviams katalikams savosios spaudos praplatinimas — aišku kiekvienam. Kuo daugiau turėsime laikraščių platinėtojų ir rėmėjų, tuo greičiau pakilsime apšvietoje, sustiprėsime ir atremsimės mūsų idėjos priešų antpuolius. Nėra abejonės, kad plačioji Amerikos lietuvių visuomenė iš visu jėgų parems tą darbą, sulig išgalės vykins gerus su nanyms, bet čia neužteks ieno darbo, reikės gyvu žodžiu agituoti, aiškinti katalikų spaudos svarbą. O tą galės atlikti ne kas kitas, kaip mūsų gerbiamieji kalbėtojai, kurių ačiū Dievui turime nemažai ir pilnai suprantančių katalikų visuomenės siekius ir idealus.

Nuo 22 iki 29 spalio kiekvienoje lietuvių kolonijoje, kur tik bus surengta Katalikų Spaudos Savaitė, reikės pasakyti nemažai prakalbų, pagaliuos reikės tas prakalbas taip sutvarkyti, kad visur lietuvius pasiektų gyvas, iškalbus žodis. Šiuomi reikalu ir kreipiuosi pas gerbiamuosius kalbėtojus, prašydamas jų nuširdžiai prigelti šiam milžiniškam darbu. Kurie iš dvasiškių ir svietiškių kalbėtojų galės nuo 22 iki 29 spalio pasakyti kokioje nors apeliakėje prakalbas, malonės išanksto pranešti žemiau pasirašiusio antrašu, kur ir kiek sykių jie apsiima kalbėti, kur jiems būtų parankiau nuvažiuoti. Lai visi, kas tik gali ir moka mūsų žmonių širdis sudjinti atsiliepi. Rengiamės prie milžiniško darbo, tai tegul tas darbas tokiu ir išeina. Nors sykių parodykime, kad mums visiems gyvai apeina savi reikalai ir dar užvis brangiausi reikalai — katalikiškos spaudos praplatinimas.

Taipogi prašyčiau atsiliepti ir tų kolonijų lietuvių, kur bus reikalingi kalbėtojai, nurodant, kiek sykių ten pageidaujama prakalbas surengti. Pasistengkite visi, kad Katalikų Spaudos Savaitė pasiektų savo tikslą, kad laike tos savaitės visi lietuvių turėtų progą užgirsti apie katalikų spaudos svarbą ir naudą.

Pranešimus siųskite tuojau. Sutvėrę savo kolonijoje Katalikų Spaudos Komisiją išanksto pasirūpinkite, kad viskas būtų kuogeriausia sutvarkyta ir suorganizuota. L. D. S. Vycių, Moterų, Blaivinkų, Moksleivių ir R. K. Spaudos kuopos pajudinkite žemę iš pat pamatų, parodykite visiems, kad ne vien šnekomis bet ir darbais esame katalikais, tikrais lietuviams, kad pirmoje vietoje mums visiems rūpi katalikų visuomenės augimas ir stiprėjimas, o tą te galėsime atsiekti per savo spaudos išplatinimą tarp Amerikos lietuvių.

Visais reikalais, kurie paliečia Katalikų Spaudos Savaitės rengimą, kreipkitės šiuo antrašu:

J. E. KAROSAS,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

L. D. S. Centro Valdybos 1-ojo posėdžio Protokolas.

L. D. S. Centro valdybos 1-as Posėdis įvyko "Darbininko" Redakcijos kambaruose, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass. liepos 19 dieną. Susi-

rinkimą 9 val. vakare atidarė L. D. S. pirmin. p. M. Zioba. Į susirinkimą pribuvo: kun. F. Kneišis — dvas. vadovas; p. M. Zioba — pirm.; p. J. E. Karosas — sekretorius; p. A. F. Kneišis — finansų sekretorius; p. M. Venis — išdininkas; pp. M. Abraščinskas ir J. Petrauskas — kasos globėjai; ir p. P. Gudas — Liter. Komisijos narys. Nepribuvo p. J. B. Šaliūnas — vice-pirm. ir V. Kudirka — kasos globėjas.

Pirm pradant susirinkimą inešta pageidavimas, kad visi Centro valdybos nariai susirinktu Centro Valdybos posėdžiuiosna neveliaus kaip 8 val. vakare. Tą pageidavimą susirinkimas pripažino naudingu ir nutarta to ant toliaus laikyties.

Toliau senasis L. D. S. sekretorius, p. J. Ramanauskas, skaito praėjusio L. D. S. Centro Valdybos posėdžio protokolą, kuris be svarstymų ir priimta. Paskui ineštama, kad Centro išdininkas, ir finansų raštininkas išduotų per organą atsakaitas, kaip buvo reikalaujama L. D. S. 1-ojo Seimo. Išdininkas ir finansų raštininkas prisizadėjo atsakaitas priduoti į organą kuogreičiauisa. Tarp kitko dar nuspręsta "Darbininko" Spaustuvės pinigų laikyti "Mattapan Trust & Deposit Co." banke, centralinės gi kasos ineigas sudėti "Old South Trust Co." banke. Pinigai ir bankus bus dedami L. D. S. organizacijos vardu, kuris pilnai šiaip skamba: St. Joseph's Lithuanian Roman Catholic Association of Labor

M. Zioba ineša, kad išdininko kaucija būtų sutvarkyta pagal valdžios reikalavimus. Išd. M. Venis aiškina, kad jo kaucija randasi geriausioje tvarkoje. Centro valdybos susirinkimas atranda reikalingu išdininką pastatyti po \$1.000 kaucija. Taipogi ir L. D. S. Centro finansų raštininkas ir administratorius p. A. Kneišis pastatyta po \$1.000 kaucija. Centro išdininkas ir administratorius pasirašo ant visų čekių.

Toliau nutarta, kad "Darbininko" administracija išduotų savo ineigų ir išieigų atsakaitas Centro Valdybai kas mėnuo per Centro Valdybos susirinkimus.

Kiła paskiaus klausimas, kaip L. D. S. suspenduotus narius atgauti atgal savo organizacijai. Trumpai apkalbėjus šį dalyką nutarta prašyt kuopų valdybų, kad jos iš suspenduotų narių išreikalautų užsilikusias mokesnis ir paskiaus visos kuopos reguleriai savo narių mokesnius siųstų į Centrą, kad toliau L. D. S. nesirastų suspenduotų narių. Tuomi reikalu galėtų pasirūpinti kuopų raštininkai, išrinkdami iš narių visas reikalaujamas mokesnis.

Galutinai nuspręsta sutvarkyti narių mokesnių apyskaitas ir išsiuntinėti jas kuopų raštininkams. Paskiaus per organą paraginti visas kuopas ir narius atsieisti su organizacija.

Susirinkimas toliau pripažįsta reikalingu paimti į spaustuvę dar vieną mokinį, nes to reikalauja atlikimas spaustuvės darbų.

Nutarta kalendorius pradėti tvarkyti tuojau. Kviesti kalendoriui sandarbininkus. Kitus kalendoriaus leidomo reikalus palikta apsvarstyti kitame susirinkime.

Nutarta skirti subsidijas iš Agitacijos Fondo Pr. Sivickiui ir K. Česnulevičiui, L. D. S. organizatoriams. Tuomi reikalui išdirbti projektą pavesta kun. F. Kneišiui ir A. F. Kneišiui ir sekančiame susirinkime pranešti Centru.

Susirinkimus Centro Valdybos laikyti pirmą seređą kiekvieno mėnesio po 15.

Susirinkimą uždarė 11 val. vak. pirm. p. M. Zioba.
J. E. Karosas, ...
LDS. Sekretorius.

DIDZIAUSIA KRAUTUVĖ.

Knygų ir visokių religiškių daiktų.
Kas prisius 10c. krasos ženkleliais, gaus katalogą.
Turiu daugybę visokių maldaknygių lietuviškų ir lenkiškų.
P. MIKALAUSKAS,
248 W. Fourth Street,
South Boston, Mass.

LIETUVIAI PAVESKITE DARBUS SAVIEMS.

Geriausias Lietuvis siuvėjas.
Siuvu vyriškus ir moteriškus drabužius, sulig naujausios mados.
Taisau, prosinu, valau ir dažau senus. Taipgi kunigams siuvu SIUTONUS ir esu gerai išpraktikavęs tame darbe, kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje.
Darbą atlieku greitai ir pigiai.
Jeigu kas reikalauja, darbą pasimau ir pristatau tiesiog į namus.
Tel. Charter 2354-4
A. K. MAZALAS
94 JEFFERSON STR.,
HARTFORD, CONN.

Lietuviai apsiginkluokite taip

Nusipirkite savo namus ir už juos randas išsimokėk, tai senatvė turėsite laiki gyvenimą. Apdrauskite (inšurinkite) namus ir rakandus (forničius), kad nelaimėj atsitikus galėtumėte kitus nusipirkti, apsaugokite dirbtuves ir darbininkus, apsaugokite automobilius, arklis ir vežimus nuo visokių nelaimių.
Aš virš minėtus darbus atlieku kuogeriausiai, turiu patsai gerą patyrimą gyvendamas čia Amerikoje per 30 metų. Esu tikrai atsakantis už visokį darbą, turiu State Broker Insurance License, esmu Notary Public, Justice of the Peace, Auctioneer ir Agentas, parduodu namus, farmas, lotus. Kviečiu visus lietuvius ir lietuves atsilankyti į mano ofisą.

Michael Coran
366 Broadway,
South Boston, Mass.

W. W. Chiziūs
Lietuvys Graborius

Jonas Klimas
Kvietkų Išdirbėjas
Važiuojame ir į kitus miestus nei kiek brangiau nerokuodami
310 Broadway, So. Boston.
Tel. So. Boston, 1285-B ir 1642-R

GERA PROGA!
Gramatika angliškios kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta)\$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c
Naujas Būdas mokytis rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokinimuisi rokundu, su paveikslais (apdaryta) 35c.
Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.
P. MIKOLAINIS,
R. F. D. — Route 2,
Hudson, N. Y.

AR NORI BUTI GRAŽUS?

Jeigu taip, tai nusipirkite Mosties, kurią išdirba Mentholatum Co. ir visi daktarai aptiekoriai pripažįsta geriausia.
Ištepant moste veidą prieš einant gult per kelis vakarus padaro veidą tyru ir skaisčią. Mostis išima visokius spuogus ir dėmes (plėtms) saulės nuodegimus ir lašus. Kaina dėžutės \$1.00.
Merginoms, kurios nori būti raudonos, mes turime prie tos mosties pritaikytą odos pudrą; vakare reik ištepti moste veidą, o ryte patrint su mūsų pudru, veidas palieka skaisčiai baltas-raudonas. Tas pritinka ir vyrams. 50c. ir \$1.00.
Odos Muilas tikrai išgydo spuogus. jeigu jie nepaeina nuo sunkios ligos. Kaina 25c.
Jeigu jūsų kvapas dvokia, mazgokite dantis kasdien su milu. Dantys palieka balti ir kvapni. Pinigus galite siųsti money orderiu ar 2-centinėmis stampomis. pas kvepiančių. Muilo kaina 25c.
J. RIMKUS,
Box 36, --- Holbrook, Mass.
(88-0L)

Ziemelė motinėle, vasarėlė baikininkė.
Vanduo keleivis.
Mažaturis dauganoris.

Draugijos kurios turi "Darbininką" už organą.

VALDYBA ŠV. JUOZAPO DE-JOS, SHEBOYGAN, WIS., KURI PAEMĖ "DARBININKĄ" ORGANU.

Prez. Antanas Skieris, 909 Indiana Ave.
Vice-prez. Juozas Bubnis, 733 Indiana Ave.
Fin. rašt. Juozas Rutkauskas, 1013 Clera Ave.
Prot. rašt. Antanas Brusokas, 1019 Delingham Ave.
Maršalka Juozas Buivyda, 1436 So. 9-th Str.
Kasierius Tamošius Grigaliūnas, 1437 So. 11-th Str.
Kasos globėjai: Petras Gelbūda, Mateušas Kučauskas, 1133 Michigan Ave.

ADRESAI VALDYBOS ŠV. JONO DRAUGIJOS

Cambridge, Mass.
Pirm. rašt. — A. Vaisauskas, 14 Moore St.
Pirm. pagalbininkas — C. Kavolius, 62 Portland St.
Protokolų raštininkas — K. Galinauskas, 719 Main St.
Finansų raštininkas — J. Smulgis, 545 Main St.
Kasierius — J. Jasinskas 216 Washington St.
Maršalka — J. Lukšis, 220 Washington St.
Kasos globėjai — K. Voveris, A. Sundukas, J. Zilis.

LIETUVIŠKA Kriaučka

Padarom moteriškus drabužius, vasarinius ir žieminius po naujausai madai.
A. ČEPUOLIONIS,
273 Fourth St.,
So. Boston, Mass.

ATEIK PAS MANE

kada reikės samdyti automobilių ar karietas del pasivažinėjimų, veselijų, krikštynų ir tt. KAM EITI KITUR, KAD GALI GAUTI PAS LIETUVI? Patarnavju visuose reikaluose, DIENĄ ar NAKTĮ.
K. SVAGZDYS,
242½ W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
(Virš "Darbininko" spaustuvės)
Telephone So. Boston 620.

Nebuk be katalikiško laikraščio.

Ar esi susipažinęs su visais lietuvių katalikiškais laikraščiais? Susipažink su visais ir pasirinkęs sau patinkamiausią užsirašyk jį. Jei dar neesi susipažinęs, tai parašyk laišką ir paprašyk, kad atsiųstų pasižiūrėjimui. Visi savaitiniai ir tankiau einantieji laikraščiai siunčiami pasižiūrėjimui dykai.
Niekas neprivalo būti be katalikiško laikraščio. Reikia kiekvienam bent vieną katalikišką laikraštį užsisakyti ir skaityti. Reikia žinoti, kas katalikų visuomenėje veikiama, reikia vis tēmyti gyvenimo bėgi, reikia pažinti katalikiškas istaigas, organizacijas. Tą pažinsime sekdami katalikišką spaudą.
Tie, kurie neskaity katalikiškų laikraščių lengvai esti visokių atskalūnų suklaudinami, tokie įtiki atskalūnų žodžiams ir kelia netvarką mūsų katalikiškose organizacijose, dr-jose, kuopose, parapijose ir visokiame veikime. Tai tokie pasidaro trukdytojai naudingų, gerų darbų.
Tokijų suklaudinytų lietuvių katalikų yra nemažai ir jie daug bledies pridaro. O tai taip yra, kad jie neskaity katalikiškų laikraščių.
Prie palaikymo katalikiškos spaudos mus ragina popiežiai, vyskupai, kunigai ir visi apšvietiniai. Šiais laikais nepakanka geram katalikui pasiganėdinti atlikinėjimu katalikiškų apeigų. Reikia prisidėti prie katalikiško veikimo, prie katalikiškos spaudos palaikymo ir platinimo.
Bik skaitytoju bent vieno iš sekančių laikraščių:

"DARBININKAS,"
Metams tris kartus savaitėje \$3.00, vieną kartą savaitėje \$1.50.
242 W. Broadway, --- South Boston, Mass.

"DRAUGAS"
(Dienraštis)
Metams \$3.00, Savaitinis Draugas metams \$1.50.
1800 W. 46 St., --- Chicago, Ill.

"SANTAUKA"
(Savaitraštis)
Metams \$1.00, pusei metų 65c.
2120 St. Clair Ave., --- Cleveland, Ohio.

"VYTIS"
(Du kartu mėnesyje)
Metams \$1.50, pusei metų 75c.
731 W. 18 St. --- Chicago, Ill.

"ISEIVIŲ DRAUGAS"
(Savaitraštis)
Metams \$2.00, pusmečiui \$1.00.
Mossend, Lanarkshire, Scotland.

"TIKYBA IR DORA"
(Du kartu mėnesyje)
Metams 75c.
1631 W. North Ave., --- Chicago, Ill.

"MUZIKA,"
(Mėnraštis)
Metams \$3.00, pusmečiui \$1.50.
P. O. Box 172, --- Brooklyn, N. Y.

"PAZANGA"
(Mėnraštis)
Metams \$3.00, pusei \$1.50, atskiras numeris 25c.
P. O. Box 204, --- Girardville, Pa.

"ZVAIGZDĖ"
(Savaitraštis)
Metams \$2.00.
3554 Richmond Street, --- Philadelphia, Pa.

"ZVIRBLIS"
(Mėnraštis)
Metams \$1.00, pusmečiui 75c.
Box 576, --- Forest City, Pa.

"EZYŠ"
(Mėnraštis)
213 Station Road, Dykehead, Shotts, Scotland.

"SVIESA"
(Du kartu mėnesyje)
Metams 50c.
46 Congress Ave., --- Waterbury, Conn.

"TAUTOS RYTAS"
(Mėnraštis)
Metams 50c.
314 Mahanoy Ave., --- Mahanoy City, Pa.

"MOKSLEIVIS"
(Mėnraštis)
Metams \$1.00.
P. O. Box 82, --- Westfield, Mass.

Jau išėjo iš spaudos Gurkliutės Eilės

KAINA 10 CENTŲ.
Siųskite užsakymus.
Agentai, knygų platintojai užsisakykit šimtais. Lengviausia parduodama knygelė.

Debatai.

Taip labai garsinami debatai tarp p. Šimkaus ir p. Bulotos atsibuvo 18 d. liepos, sveitainėje 48 Green ct. Prasidėjo apie 8-tą val. vak. Debatai vedėju buvo p. T. Matas, kuris atidarydamas paaiškino, kad tai pirmą kartą savo gyvenime tokią svarbią vietą užima. Debatų tema:

Ar Centralinis Komitetas šelpia teisingai nukentėjusius nuo karės?..

Pirmas kalba p. A. Bulota, nurodydamas anot jo "faktais" klaidas "Centralio Kom." "Faktai" ir "dokumentais" apkrauna visą stalą, darydamas citatas iš "Lietuvių Balsas", iš išduotų atskaitų "Lietuvos Žinių" ir t.t. Tie, kurie laukė tųjų "debatų" bei į juos atsilankė, troško išgirsti ką tai indomams, pamokinančio bei parodyti aiškėn kaip lietuviai moka veikti organizatyviškai darbe. Svarbiausią jo uždavinį buvo tas, kaip p. A. Bulota užtakoms savo oponentą, bei kokios to viso bus svarbioji padėdė.

Zodis į žodį paduoti — užimtų per daug laiko, o antra tai nelabai būtų nei svarbu... Teičias visgi buvo galima sučiupti pačią šaknį to viso, už ką tas viskas iškilo. P. Bulotos svarbiausiuoju punktu, apie kurį visą vakarą kalbėjo, buvo tas: Kam "Centralis Komitetas" steigė mokyklas, gimnazijas o ypač — Amatų mokyklą, kuriai tapo nupirktas plotas Vilniuje prie Objazdovos gt. po No. 1-mu. Čia p. Bulota sušunka į publiką: "amerikiečiai, ar jūs žinote, kur jūs pinigai nuėjo? Tai intaisymui amatų mokyklos!.. Čia iškaito komiteto vardus, kurie tają mokyklą rūpinosi, pabrėždamas, kad už plečių užmokėta 17.000 rub., gi josios užlaikymas atseina apie 3.410 rub. Pinigai buvo paimti iš aukų surinktų Lietuvos bažnyčiose ir amerikiečių. "Lietuvių Balsas," anot p. A. Bulotos, Yčo ir Kompanijos organas, esąs vertas didelio papeikimo ir tas laikraštis be vertės. O ką jau bekalbėti apie gimnaziją!.. Kiek ji anot p. Bulotos atseina, tai bausis net ir pamislyti... O kad nors būtų radusi gana pasekėjų... Čia vėl pacitavo iš "Liet. Balsas" apgarsinimą, kad lietuviai važiuotų į savąją gimnaziją... nes kaip tik atsiras gėtinimas skaitlius kandidatų, tai bus atidaryta. Čia Bulota kreipiasi į publiką ir didžiu balsu šaukia: "Ar-gi tai buvo reikalinga... Žiūrėkite, juk visos buvusios Lietuvos gimnazijos tapo iškraustytos į Rusiją ir ten lietuviai galėjo sutilpti!.. (skaitliuoja mokyklas) Su didžiu-gi sarkazmu atsiliepia: "Štai, sako, nors "Lietuvių Balsas" ir šaukia, kad eikite į savo gimnaziją, vienok mokinių stinga... Ypač tųjų biauurių mergaičių neprisenka (Matote koks tai geradėjas!..) Toliau pažymi su didele panieka: "girdi, ir Marijampolės "Žiburio" progimnazija išsikraustė į Rusiją, juk toje mokykloje tik negali istvirtkti. Tą sakė pabrėždamas. Bulotos šalininkai ploja... tą paseka ir kiti ir išreiškia ovaciją "Žiburio" mokyklai. Užsiuola ant Yčo, kam pastarasis važiuavo į Voronežą, kuomet buvo atidarymas gimnazijos ir išskaitliuoja, kad perilgai ten buvęs, duoda didelį papeikimą p. Baron'ui Stasini Šilingeri už pametimą socialistų, užkliuva už sanatorijos "džiovininkams" Jaltoje, sakė: "būtų geriau, kad būtų įkūrę kur "Kirgizų stepose... (Vakaro vedėjas sako laikas pasibaigė) Bulota skaitliuoja toliaus sakydamas; kad tik vienoje Maskvoje užlaikoma 30 inteligentų, kurie viską tvarko pabėgėlių tarpe. Algos mokama; pradėdant 150 rub. ir augščiau. Taigi ir sakau, kad "Centralis Komitetas" ir šelpia tik savo "švogerus,"

"tetas" na ir inteligentus... Didelė svarba dedama ant tuolos "Kavolienės," kurios pasikalbėjimas tilpęs "Ateityje" ir tuomi p. Bulota remdamasis vadina Centralinį Komitetą "Vagių Šaika"... Visoje savo kalboje visur nurodinėjo, kad "Centralis Kom." šelpia tik 61.000 pabėgėlių. Sutraukus viską abelnoje išvaizdoje p. Bulota maišė viską su purvu, kas tik tapo veikta "Centralio Komiteto."

St. Šimkus. Nurodinėjo, kad "Liet. Dr-ja" tur tiesą šelpiti ne tik badaujančius, bet privalo rūpintis visos tautos likimu ir ateitim — (Bulota šaukia, "ne tiesa.."). St. Šimkus: "Labai Bulota mažina skaitlių, ką šelpia "Centr. Kom.", nes kaip parodo atskaitos, tai randasi jų globoje 114.000, iš kurių apie 20.000 Maskvoje ir 25.000 Petrograde. Be to dar yra ir kitur draugijų, kurios šelpia savystoviai, teičias tankiai gauna pašėlpą ir iš "Centralio Komiteto." (Bul. "netiesa"...) Gimnazijos steigimui valdžia, tiesiai asignavo 100.000 rub. O netaip kaip kad Bulota nurodė, buk tai pinigai buvo paimti iš "Centr. Komiteto." (Bulota bėga prie Šim. žiūrėti į skaitlines, triukšmelis...) Šimkus nurodinėjo, kad steigimas laikraščio buvo neatidėliotinas reikalas (plojimas rankų). Bulota seka Šimkų kalboje ir trukdo kalbėti. Šimkus klausė — ar mes kalbėsime kaip kad ražančių?... (triukšmas) Šimkus daro pastabą, kad jeigu tik sanatoribei tas plotas p. Bulotai apeina, tai verčiau reikėjo būti Lietuvoje, nes važinėdamas ir šmeiždamas "Centr. Kom." daugiau atsejo jam kelionė, negu, kad toji sanatorija... St. Šimkus čia išskaitliuoja čielą virtinę skaitlinių ir parodo, kad tas viskas yra kitokioje šviesoje negu, kad pas p. Bulotą. Užreikšdamas, kad p. Bulota negali remtis kokia ten "boba" Kavolienė ir vadinti "Vagių Šaika," tai yra nepadorus dalykas... Tuomi St. Šimkus užbaigia.

Bulota su smarkumu užsiuola, kad Šimkus neturi tiesos vadinti "Kavolienės" "boba" (nors patsai pirmians vadino biauuriybėmis mergaites). Čia nuvažiuoja į ypatisikumus ir jau girdėties Bulotą vartojant tokius žodžius "paršas" "vaikėzas" ir nenuostabu, kad jeigu p. Bulota tokios taktikos laikėsi kalbėdamas ir su Puriškevičium Rusijos Dumoje, tai ne juokais ir pragarsėjo... Šimkui Bulota primeta lenkišką par., užsiuola ant Jablonskio, žodžių, buvo kalba toje vietoje taikoma į ypatas, toliaus taip debatoriai išsikarsčiauo, kad tik ypatos ir kyšojo iš jų abiejų... Bulota užbaigia. Šimkus klausia — Ką Tamsta atstovaujį? Bulota priduođa "Liet. Šelpimo Fondo paliūdiiją. Šimkus atsaako, tai amerikiečių paliūdiijimas. O su Tamsta kalbu vien kaip su privačiu žmogum... Šimkus — nors lenkų pinigais mintu, bet lietuviams dirbu. Prie to pabrėždamas, kad Bulota jo žodžius falsifikuoja taip-pat ir skaitlines. Šimkus sako, kad tasias skaitlines parvežias iš Rusijos p. R. Karuža ir jų teisingumą galis patvirtinti... Bulota. Kalba vėl tą patį atkartodamas apie "Centr. Komit." Šimkus daro pastabą nefalsifikuoti jo žodžių ir Šimkus kreipiasi prie ten sėdinčio p. R. Karužos, kad patvirtintų nekurių citatų teisingumą. Karuža nori kalbėti. Bulota pateria Karužą laukan išmesti... Baisus trukšmas... Bulota — sako — Netik mane ingaliojo aukas rinkti "L. Š. F." bet ir Gydymo ir Maitinimo Dr-ja. Ir skaito komiteto pavardes. Šimkus reikalauja, kad Bulota pasakytų kiek ten yra išviso lietuvių.

Pasirodo, kad valdyba susideda daugiau iš žydų ir praneša, kad ir tai Dr-ja "Centr. Kom." paskyrė 3.000 rublių. Šimkus — jeigu žydai ingaliojo, tai tarpe žydų verta ir aukas rinkti... (triukšma) Bulota skaito Zemaitės laišką, Pastaroji, pasisako "algos" neėmusi. Šimkus aiškina, kad kaip visi taip ir Zemaitė gavo algas ant savo rankų ir galėjo jas panaudoti šelpimui ne tik nepasiliekant sau už savo triušą, bet dar ir pridėdant...

Šimkus — užmeta Bulotai, kad paskalos einą būk Bulota imąs po \$25.00 į dieną?

Bulota į tai nieko neatsakė. Beje, labai ilgai ginėytasi už p. Leono laišką, kuris neseniai prisuntė į Ameriką ir tilpo spaudoje.

Jau publika buvo bepradedanti eiti. Bulota norėjo, ką tai kalbėti, bet publika sukaukė, suėypė, baisus triukšmas iškilo. Socialistai pradėjo šaukti, tai "Vyčiai" triukšmą kelia... Bulota ir tą pasibaigė...

J. B. Šalimas.

P. S. Publikos atsilankė apie tris šimtus ypatų, matėsi ir iš aplinkinių miestelių. Dalyvavo: "Vienyb. Liet." P. Norkus, "Tėvynės" Pr. Bajoras, "Ateities" Rimka, "Laisvės" Pruseika ir eibės kitų.

Ruoškites Seiman.

LIETUVIŲ PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIV. AMERIKOJE VI SEIMAS.

L. P. B. S. Semas įvyks ši-met Rugs. 1 d. (utarninke) Brockton, Mass. L. Pl. B. S. visos kuopos malonės suaukkti susirinkimus delegatų išrinkimui ir Seimą. Seimas nusiseks tik tuomet, jeigu kuopos pasirūpins atsiųsti atsakančius delegatus ir su gerai apgalvotais inėšimais Seiman, kaip sulyg pačios blaivybės idėjos praplatinimo, taip lygiai ir organizacijos stiprinimo.

Dažnai per mūsų seimus tenka matyti visai netinkamus delegatus, per tai visas Seimo darbas buvo trukdomas. Mes šiemet norėtume matyti Seime žmones suprantančius blaivybės ir mūsų organizacijos svarbą, šiemet daug reikėsia vėl pasvarstyti apie mūsų organizacijos sutvarkymą, konstitucijos patobulinimą ir tt... Mūsų organizacija gal delto netaip labai pasekmingai veikia, kaip ji turėtų veikti, kad pati vidurinė jos tvarka nėra tobula

Kuopos delto-gi teiksias rinkdamos delegatus ir pasvarstys kokius padaryti pačios organizacijos potobulinimus.

Per šiuos kelis mūsų organizacijos gyvavimo metus jinau ingija vis daugiau pritarėjų, visuomenė kas kart labiau atjaučia ir supranta kad blaiviams tantomis priguli šviesi ateitis, tai-gi pasirūpinkime visiems atidaryti duris ir mūsų organizaciją, palengvinti įstojimą.

Šitasai Seimas tai-gi ir turės tai padaryti.

Kun. Pr. Augustaitis
P. Bl. Susiv. Am.
Pirmininkas.

Tautos Fondo valdyba.

Pirmininkas: —
Kun. J. J. Jakaitis,
Providence & Waverly St.,
Worcester, Mass.

1-mas vice-pirm.: —
Adv. A. Šlakis,
3255 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

2-ras vice-pirm.: —
Kun. P. Serafinas,
2327 W. 23-rd. Pl.,
Chicago, Ill.

Sekretorius: —
K. Pakštas,
3255 South Halsted Str.,
Chicago, Ill.

Įždininkas: —
B. Vaišnoras,

1514 Carson Str.,
Pittsburgh, Pa.
Įždo globėjai: —
A. Nausiedienė,
917 W. 33-rd. St.,
Chicago, Ill.
J. Miliauskas.
PITTSBURG, PA.

Kimbu, kaip smala.
Atitiko kirvis kotą.
Sukimšes, kaip kiaušinius.
Nei uodas snapo neinkištu.
(Pilna žmonių, daiktų).

"Lietuvių Balsas"

LIETUVIŲ BALSAS rūpinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų la-ro pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda švieties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn nieko, kas žemina mūsų tautą.

LIETUVIŲ BALSAS didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvį, kad, kaip tik paliaus žvangeje ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai — aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopigiausią kainą skelbimus-ieskojimus, gražniau tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSAS kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusei metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. Užsienioose metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 centai.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapi į keturias skiltis) prieš tekstą — 60 kap.; po teksto — 30 kap. Pabėgėliams, ieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto — 10 kapeikių. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių ieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

Lietuvių Balso :: ::: adresas: Petrograd, Baskov 29.

Pranešimas.

Šiomis dienomis "Darbininko" knygyne gavome auksuotais kraštais, su kabutėmis ir be kabučių. **Parduo d a m e v i s a i p i g i a i.**

MAŽI AUKSO ALTORĖLIAI.
Juodos, minštos, slidžios skūrelės, apvalias kampais, aukso kvietka, auksuotais kraštais, kryžius ir parašai \$1.10
Juodais, minštais skūros apdarais su kabute, auksuotais kraštais, apvaliais kampais \$1.00
Juodais, minkštais skūrelės apdarais su auksuota kvietka ant viršelio .75

ANTIOLAS SARGAS.
Juodais skūros viršeliais, auksuotais kvietkais ir kryželiu, su kabute. Labai paranki knygelė. \$1.00
Juodos slidžios skūros viršeliai, auksuotais kraštais, kvietka ir kryžius, kabutės. Kaina \$1.00.

GILUS ATSIDUKSĖJIMAS.
Graži, paranki knygelė lietuviams katalikams visokio amžiaus. Dailiai išmargintais auksuotomis raidėmis, drobės viršeliais raudonais kraštais. Kaina 50c.

VIEŠPATIE PASILIK SU MUMIS.
Juodi kieti viršeliai, aukso kryžius ir pamarginimai. Spaudinta didelėmis raidėmis tinkanti senes-
206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

Kiekvienas lietuvis katalikas privalo nusipirkti sau dailią maldų knygelę, kad nuėjus į bažnyčią galėtų garbinti savo Suvtertoją

DABAR GERIAUSIA PROGA.
Jeigu dar neturi nusipirkęs, tai tuojaus rašyk į "Darbininko" knygyne išpirkdamas "money order" arba krasos ženkleliais.

Taip-gi turime visokių rožančių ir skaplierių. Novėdami nusipirkti, neužmirškite padėti tokį adresą: "DARBININKAS."

W. Broadway, South Boston, Mass.

Vienintelis Bepartyviškas Laikraštis

AMERIKOS LIETUVIS

Vienintelis lietuviškas bepartviškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš karės, iš Lietuvos. Darbininkų Žinios, Prakalbos po Medžių, Moterų Skyrius, Moterų Žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymas Karjaujančių Šalių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysit tikrai pamylėsi.

Kaina metams \$1.50, Pusei metu 75c., Kanadoje užrubežius, \$2.00

Prišlusk aiškų savo adresą, tai prisiusime vieną del pažūrėjimo.

Rašyk Adresą tokį

"AMERIKOS LIETUVIS",
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

"Darbininko" knygyno KATALOGAS

Gerios knygos talpina savyje prakilnas mintis, patyru-sių žmonių praktiškus nurodymus, perserėgėjimus. Prakilnios minties, gražios sielos, skaisčių jausmų žmonės išlieja savo protą, išmanymą, patyrimą, jausmus ant raštų. Jų raštus skaitydami, draugaujame su tais prakilniais žmonėmis, klausome jų išmintingų pamokinimų, indomių pasakojimų, smagių pajuokavimų.

Taip tai geras knygas skaitydami keliamo savo protą, auklėjame širdį, didiname išmanymą, tobuliname jausmus, platiname vaidentuvę. O tai kiekvienas privalo daryti. Tati kiekvienas taisykites rinkinių knygų knygynėlį

Spauda, tai yra knygos ir laikraščiai, yra didžiū fran-kiu pastoti kelią laisvamanybei, girtuoklybei, cieliizmui, meksikonisziui. Tokiu frankiu kiekvienas aprisarvuos užsi-sakydamas "Darbininką" ir išsirašinėdamas iš jo knygyno knygas.

"Darbininko" didžiū rūpesniu yra kuodidžiausia pa-skleisti po plačias minias gerą, naudingą, katalikišką spaudą. "Darbininkas" rūpinasi ne vien spaudos kėlimu, platinimu, bet ir piginimu. Todel "Darbininko" išleistos knygelės pasižymi ne vien geru turiniu, bet ir pigumu.

MUSŲ LAIDOS KNYGOS.

- 1 Imk ir Skaityk. Parašė F. V., P. G. ir F. K. 48 pusl. Aiškiai, gražiai, suprantamai, vaizdingai išdėta girtybės pragaistis, organizacijų nauda ir reikalingumas, gerai išguldyta apie geriausias organizacijas, įtikinančiai aprašyta apie spaudą 5
- 2 Darbininko Dovanėlė Darbininkams. Parašė F. V. 32 pusl. Talpina auksinių nurodymų, patarimų, perspėjimų kiekvienam darbininkui 5
- 3 Iš po Darbininko Plunksnos. Parašė F. V. 32 pusl. Rinkinyis gražių vaizdėlių iš darbininkų gyvenimo; tin-ka pasiskaitymui seniems ir jauniems 5
- 4 Komedijėles. Parašė Ursulė Gurkliūtė. 36 pusl. Knygelėje yra: Čigonės atsilankymas, Dvi Kumutės, Dvi Sesutės ir Girtuoklės su Blaivininku. Visi šie veikalėliai pilni gardaus juoko. Kiekvienas noris lengvaus, smagaus pasiskaitymo, turi įgyti šią knygelę. Veikalėliai labai tinca lošimui 10
- 5 Teisybės Vardan. Parašė F. V. ir Uosis. 32 pusl. Toje knygelėje išrodyta, jog viena tėra teisybė ir iš-dėstyta atskaluno Jono Huss'o herezija 5

KNYGOS KITŲ ISLEISTUVIŲ GAUNAMOS MUSŲ KNYGYNE.

- 6 Metraštis 1916 metams. 438 pusl. Pilnas nauidin-giausių skaitymų, reikalingiausių informacijų, gra-žiausių straipsnių, puikiausių paveikslų. Jis bus in-domus, geras pasiskaitymui metų metams. Nekuomet nebus vėlu jį skaityti. Be apdarų 75
- Su apdarais \$1.20
- 7 Žinynas. Žinotini dalykai iš mokslo ir istorijos 392 pusl. \$1.50
- 8 Vaicaičio eilės. 75
- 9 Deklamatorius. Eilių ir monologų rinkinyis 50
- 10 Raistas. Parašė Upton Sinclair. Apd. \$1.50
- 11 Pažvelgus atgal. Sociališkas romanas \$1.00
- 12 Pajauta. Istoriškas rašinys iš lietuvių 14 šimtme-čio gyvenimo. Apd. \$1.25
- 13 Degtinė. Sceniškas veikalėlis 10
- 14 Kas Bails. Sceniškas veikalėlis 15
- 15 Katriutė. 15
- 16 Šv. Kazimieras. 20
- 17 Oliveris Twistas. Parašė Chas. Dickens 520 p. \$1.00
- 18 Hucklebury Finnes 75
- 19 Fabiote. Pasakojimas iš gyvenimo pirmų kriščiō-niū \$1.00
- 20 Braižynėliai. Smagus skaitymėliai 45
- 21 Mandagus Vaikelis. Gera vaikams knygelė 5
- 22 Karės metu. Sceniškas veikalas 15
- 23 Blogi kudiokio papročiai 20
- 24 Kokia Autonomija Lietuviams reikalinga 10
- 25 Liet. Vyčių Dovanėlė. Kiekvienas vytis tur ją tu-rėti. 10
- 26 Lietuvių Tautos Memorialas. 12 pusl. 10
- 27 Laiškas iš Kelionės po Palestiną. 50
- 28 Vilkų Lizdas 35
- 29 Dukterys Filipo Kareivio 25
- 30 Surinktos Dainos 35
- 31 Pradžia ir išsiplėtojimas Katalikų Tikėjimo \$1.00
- 32 Iš Kelionės po Europą ir Aziją \$2.35
- 33 Gyvenimas V. Jėzaus \$1.00
- 34 Anima Willis 75
- 35 Jėzaus Kristaus gyvenimas 75
- 36 Pergvyentos Valandos 35
- 37 Pelenių Jurgitis 50
- 38 Perspėjimas apie šv. Tikėjimą ypatingai apie Jė-zaus Kristaus Bažnyčią 10
- 39 Naujas Būdas išmolti rašyti 10
- 40 Teisių Vadovas ir Patarėjas \$1.00
- 41 Kl

